

62

SUOMEN TEOLLISUUSLEHDEN

Kotitaide

II * Huhtikuu * 1902

OSASTO (A) HUONESJÄSTÄSTÄ JA TAJ- DETEOLLISUUTTA VARTEN * * * * *

SJÄ KAA-
TA KAA-
MISEN * *
JONKA JAA-
REKKAHAN-
TO. * * *

TOIMIKUNNAN osaa ottavat: ~ ~ ~

Väinö ja Yrjö Blomstedt · Verner v. Es-
sen · Birger Federley · K. Kallio · Armas
Lindgren · Usko Nyström · Vilho Penttilä ·
Eliel Saarinen · Anna Sahlstén · Magnus
Schjerfbeck · Lars Sonck · Victor Sucks-
dorff · Louis Sparre · Helena Wilenius ym.

TOIMIKUNNAN: ~ ~ ~ ~ ~

Wladimirinkatu 1. * Huki 10-2. * Puhelin 644.

POSTIOSOITE: Suomen Teollisuuslehden Kotitaide.

TILAHUSKUNTA: 8 mk Hgissä, 8 mk 50 p. ristikiteessä.

H-osastoa voi tilata myös erikseen 5 mk. Hgissä
ja 3 mk. 50 p. ristikiteessä. Kotitaide ilmestyy
kerran kuussa vuoroin A-, vuoroin B-osastona.

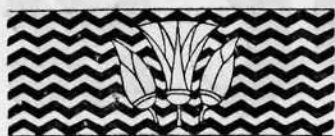
I V-KERTÄ.
(A) II.

Tämän numeron kofioiti ja toimitti Vilho Penttilä.

ORNAMENTTI.

I.

Ornamentti on ihmisen kauneuspyrkimyksen ensimmäinen kuvallinen ilmennys.

Me tapaamme sen kehittymättömimmillään kansoilla, joilla se esiintyy heitä ympäröivästä näkyväisestä maailmasta saaduissa kōmpelöissä, aseisiin ja talouskapineihin leikatuissa tahi maalatuissa kuvissa. Tästä myös näemme, että puhdas kuvaamataide ja se, jota me kutsumme taideteollisuudeksi, alkuperäisesti ovat vain sama käsite. Siitä seuraa, että niistä ei kumpikaan yksinään saata olla jonkun kansan esteettisenä mittapuuna.

Edistyksen ja henkisen kehityksen kautta hienostuu taidetarve, jonka alussa tyydytti yksistään aseiden ja työkapineiden koristeet, joiden muodon ehdottomasti taas määräsi se käytännöllinen tarve, mihin mikin oli tarkoitettu käytettäväksi; ja muoto, edelleen tarkotusmukaisuuden alaisena, tulee erityisen kaunistushuolen esineeksi, samalla kun ornamentti pysyy muodon kuuliaisena palvelijana. Muoto ja koristus kehittyvät ja hienostuvat rinnan, ja aine tulee myöhemmin lisäkauneusvaikuttimeksi. Kun esine täydellisesti vastaa tarkoitustaan, kun sen muotoa ja konstruktiiivisia yksityisseikkoja tukee ja selvittää ornamentti, ja aineen kauneudelle ja jaloudelle, esiintyköötppä nämät ominaisuudet pinnassa, värissä tahi kirjailussa, annetaan vapaa tilaisuus tulla näkyviin, kun kaikki nämät vaikuttimet saatetaan jalostuneen maun, hienostuneen suhdeaistin kautta yht'aikaa ja suurimmassa laajuudessaan synnyttämään kokonaiseheä vaikutus, silloin on taideteollisuus huipussaan.

Rappeutuminen tapahtuu, kun oikea maku, hyvien, harmoonisten suhteiden tunne horjuvat, eivätkä enää taiteilijaa johda, kun tarkotusmukaisuus yhdessä muodon kauneuden ja puhtauden kanssa ei enää ole lujana perustana. Ornamentti pääsee silloin voitolle. Sen liiaksi suuri detaljirikkaus, sen kaikki peittävä yltäkyläisyys, viepi silmän harhaan, jopa kadottaa kykynsä tarkata kokonaisuusvaikutusta. Ornamentti saa etusijan, muoto kadottaa konstruktiiivisen luonteensa ja mukautuu itsenäisyyttään vailla ornamentin oikeihin, tarkotusmukaisuus uhrataan koreuksille, ja aineilla on niin vähän merkitystä,

että sen väärentämiset eivät enää edes huomiota herätä. Taide hylkää silloin elämän ja vetäytyy arvokkaana takaisin pelkän kuvamataiteen piiriin.

Taideteollisuusesinettä tehtäessä on ensi sijassa tarkotusmukaisuus aineen valinnan määrääjänä. Kun aineelle sitten annetaan se muoto, mikä parhaiten sopii sille käytölle, mihin se on tarkoitettu, on esine kauneuden rajamailla ja valmis pukeutumaan tämän pukuun, joka koristuksista on koottu. Tästä sitten riippuu, pääseekö esine kauniin valtakuntaan vai kielletäänkö siltä tämä kunnia. Ornamentilla on, kuten tästä johtuu, tärkeä osansa, mutta se ei koskaan saa unohtaa, että sillä kumminkin on vain palvelevan veljen osa. Sen läsnäolo on jossain määrin välttämätön, mutta se ei saa tämän perustuksella vaatia ensi sijaa. Jos se saa tilaisuuden päästä omistamaan vaateliaan valtijan sijan, vaipuu se esine, jota ornamentin pitäisi jalostaa ja kohottaa, hyödyttömäksi kappaleeksi, jonka vaatimus taideteoksena ei tule täytetyksi.

Ornamentin on alistuttava aineen ja muodon alle, jotka edustavat tarkotusmukaisuutta. Se ei saa tieltään työntää, itse esiintyäkseen ja loistaakseen, tätä taideteollisuuden perusprinsiippiä, pakottamalla omaksi voitokseen aineen sen luomisluonteelle sopimattomiin muotoihin, eikä siihen määrään halventaa sen merkitystä, että väärentäminen tulee hyveeksi. Ornamentin on ennen kaikkea palveltava muotoa. Sen tehtävä on tukea tätä, saattaa näkyviin sen piirteet joko rytmillisesti seuraten niitä, tahi silmiinpistättäen erityisiä osia hyvin mitatuilla ja jaetuilla ryhmyksillä sekä jakaen toisten vaikutusta, jotka konstruktiiivisista syistä liiaksi esiintyvät kokonaisuuden sopusointuisen vaikutuksen rinnalla.

Kansan ornamenttiikka voidaan jossain määrin pitää mittana sen taiteellisesta luomiskyvystä, mikä taasen on luotettava määrääjä sen elinvoimasta. Ihmiskunnan sivistyshistoria näyttää tämän myöskin epäamättömästi todeksi, koskapa kansojen suuruuden-aikoja aina seuraa taiteen kukoistus ja sen henkisen ylemmyyden yhtenäiseksi, sopusointuiseksi ja näkyväksi ilmaisumuodoksi tulee silloin tyyli.

Niistä monista tähän kuuluvista esimerkeistä, joita historia tarjoaa, otamme Japanin kansan, jonka jossain määrin voidaan sanoa

I Palkinto (NL, TO ja TM)
Helena Wilenius.
II Palkinto (ER)
Louise Sparre.

MONOGRAMMEJA

SUOMEN KÄSITYÖNYSTÄVÄIN TOI-
MEENPANEMASTA KILPAILUSTA.

seisoneen itämaisen sivistyksen huipuilla. Tutkiessamme japanilaista taidetta, näemme kuinka koko Japanin kansan on taidetarve eläyttänyt ja kuinka senkautta taide on tunkenut tämän yhteiskunnan syvimpiin kerroksiin. Japanilaisten taiteesta saamme me enemmän tukea kuin ehkä monen muun kansan taiteesta sille, mitä yllä olemme lausuneet ornamentin merkityksestä ja asemasta sovelletun taiteen piirissä. Kaikessa japanilaisessa taideteellisyydessä viehättää silmäämme aineen kauneus ja jalous sekä suuri taidellisuus muotojen piirteissä. Tähän vahvaan ja sekoittumattomaan vaikutukseen on syynä etupäässä japanilaisten ornamenttiikki, joka mitä täydellisimmin osaa palvella molempia vaativia herrojaan, ainetta ja muotoa. Milloin loihtii viivojen ja kuvien myllerrys varjojen ja valojen moninaisuuden, joten aineen väri saadaan vastakohtien ja valontaittumisten kautta mitä vaikuttavimmaksi. Milloin ensi katsauksella mitättömältä näyttävä ornamentti keskeyttää siellä täällä hienontunutta makua ja ylevää pidättämyskykyä osottavalla tavalla pinnan yksitoikkoisuuden, jotta väri, kirjauspinnan muissa osissa kontrastin avulla tarkemmin esiintyisi. Milloin taas koristava viiva hiipii notkeasti pitkin konstruktiivista, tukevaa osaa, täyttäen sen, viekotellen silmän mielihyvin seuraamaan sen oikkusalta näyttävää, mutta kumminkin varmasti suunnattua tietä. Toisinaanpa vielä koristavat viivat heittäytyvät konstruktiivista suuntaa vastaan, terottaaksensa vastakkaissuunnallaan tasapainosuhteita kannattavien, tukevien tahi koossapitävien osien välillä. Ornamentti Japanin sovelletussa taiteessa niin rikasta kuin se onkin, ei koskaan mene ulkopuolelle vaatimattoman, mutta tärkeän hyvän palvelijan osaa. Vä-

rien kirjavasta sekamelskasta tahi niiden yksivärisyydestä, viivojen yhteenkokoontuneista kiemuroista tahi niiden ylimielisestä kauneudesta, plastillisen koristelun suuremmasta tahi pienemmästä rikkaudesta, viljavuudesta tahi tarkotetusta yksinkertaisuudesta, kaikesta kumminkin ilmenee ensi sijassa tarkoituskaisuuden molemmat perusosat: konstruktii-vinen muoto ja työn esineenä ollut aine.

Tämä on niin sanoaksemme positiivinen todistus ornamentin tärkeydestä sovelletussa taiteessa. Negatiivisen todistuksen saamme me siitä syvästä rappeutumisesta, mihin aikamme sivistyskansain teollisuus taiteellisessa suhteessa vaipui viime vuosisadan aikana. Me nim. näemme ornamentin tahi oikeammin sanoen korun olevan ylivallassa, mikä joukko-tuotteliaisuuden helppouden tähden on tilaisuudessa täyttämään kaikki, peittämään kaikki pinnat, rikkomaan kaikki linjat, kaikki tukehuttamaan ja karkottamaan kaiken taiteen meidän jokapäiväisestä elämästämme. Muodon kauneuteen, aineen luomiskykyyn ei kiinnitetä mitään huomiota, kunhan vain on „leikkauksia“ tahi „koristuksia“. Ornamentti, uskoessaan tulleen valtaan ja kunniaan, onkin astunut pois taiteen palveluksesta ja sensijaan, että se olisi noussut hallitsijan istuimelle, se onkin vaipunut turhamaisuuden orjaksi.

Meidän aikamme renässanssilla, sovelletun taiteen uudistuksella, jonka kehityksen ja kukoistuksen mahdollisuuden niin moni kieltää piintyneessä vanhoillisuudessaan, on tehtävänä takaisin tuoda kadotettu tasapaino. Herätys tähän lähti tuolta muuten niin konservatiivisesta Englannista, missä korkealle kehittyneellä kauneusaistilla, anglosaksilaisella innolla ja pelkäämättömyydellä aljettiin taiteella uusien oppien puolesta. Alussa kun oi-

keata tietä ei oltu löydetty, koetettiin uudesti-synnytyks aikaansaada herättämällä henkiin se, mikä kuollut oli. Parannusta saadakseeseen tyylittömyyteen, mikä on ominaista 18 vuosisataluvun keskelle, turvautuivat liikkeen ensi apostolit gotiikkiin, uskoen voivansa ravita kauneusnälkäänsä kadonneen kulttuurin kypsillä ja maatuneilla hedelmillä. Erehdys huomattiin kumminkin pian ja nähtiin, että ainoata oikeata oli, vanhojen tyylien tarjoamat opit ohjeena alkaa alusta, s. t. s. lähteä tarkoituskummaisesti, jättämättä sitä koskaan mielestä pois. „Uuden tyylin“ ensimmäinen elinehto on tämä. Tällä tiellä, kansallisten ominaisuuksien mukaisesti tapahtuvan kehityksen mahdollisuuden epäminen on minusta selittämätöntä. Sehän on kaiken henkisen kehityksen mahdollisuuden kieltämistä. Tuollai-

sen epäamisen tueksi ei nim. saa ottaa niitä sovelletun taiteen uuden suunnan liioitteluja tahi väärinkäsityksiä, jotka ovat otetut korvaamaan puuttuvaa individualiteettia tahi jotka ovat olleet turhamaisuuden sokaisemalle ostajalle tarjottuina syötteinä.

Meidän aikamme renässanssissa on ornamentti saatettu usein välttämättömän, mutta kumminkin kuuliaisien palvelijan asemaan. Missä määrin meidän aikamme sovellettu taide tulee kukoistamaan ja täydellisentyään nim. tyyliin nähden, se riippuu siitä tavasta ja tunteesta, millä taiteilijat tulevat jo muodostamaan ja ilmaisemaan ornamentteja käyttäen ne esineet, joiden tarkoitus on täyttää meidän tarpeemme ja olla meidän viihdytykseksemme.

L. Sparre.

MIETTEITÄ TAMPEREEN TAPETTITEHTAAN TAPETTIKILPAILUN JOHDOSTA.

oristetaide on viimeisten vuosien kuluessa astunut suuret edistys-asteet meidän maassamme ollen seurauksena siitä, että meidän taiteilijamme ovat niin suurella innolla työskennelleet kottahaaksensa sen tositaiteeksi.

Tämän työn kautta on myös yleisön silmät avatut näkemään se rappiotila, mikä on vallinnut sekä koristetaiteen että taideteollisuuden melkein kaikilla haaroilla.

On tullut ihan välttämättömyydeksi nähdä ympärillään yksinkertaisia ja tarkoituksenmukaisia, mutta samalla myös maukkaita esineitä, kun kerran on selväksi käynyt liaksi lastattujen korujen mauttomuus.

Ja mikäpä tässä lähemmin mieleen vaikuttaisi epämieluisasti tahi mieluisasti ellei juuri niitten huoneitten koristus, joissa me päivät pitkät oleskelemme. Jo joitakuuta vuosia sitten onkin ulkomailla ja etupäässä Englannissa, tehty paljon korvataksensa kaikki ne uskomattomat, täydellistä maun puutetta osoittavat hairahdukset, joita on tehty seinien tapeteilla koristamisessa. Kenpä ei tuntisi noita lukemattomia, toinen toistaan kamalampia malleja, joilla ei ole muuta ajatusta tahi aatetta kuin tehdä seinäpinta levottomaksi ja suorastaan poiskarkoittavaksi, sen sijaan kun

tämän tulisi olla rauhallisena, sopusointuisena huoneen rajotuksena.

Tokipa meilläkin jo jonkun aikaa on saatu tuntea uusien virtausten hyviä vaikutuksia. Me olemme alkaneet koristaa huoneitamme toiseen tyyliin kuin ennen. Olemme asettaneet vanhojen sisällyksettömien tapettien sijalle yksiväriset seinät tahi uudet taitehikkaat mallit, jotka valmistavat silmälle nautittavaa ja lisäävät kodin suloutta, viihdyttävää väisyyttä.

Myöskin meidän tapettitehtämme ovat alkaneet valmistaa täällä kotona uusia ja maukkaampia tapettimalleja, mutta kumminkin vain ulkomaisten mallien mukaan.

Kuitenkin, pyrkimys luoda tälläkin taiteen haaralla kotimaista, kotoisiin aiheisiin perustuvaa, taiteellista työtä, on ollut sinä ajatuksena, mikä on johtanut niihin kahteen tätä tarkoittavaan kilpailuun, jotka viimeisten kahden vuoden kuluessa toimeenpantiin.

Ensimmäisen näistä julisti „Sanduddin tapettitehdas“, mutta tulokset eivät vastanneet kaikin puolin odotuksia.

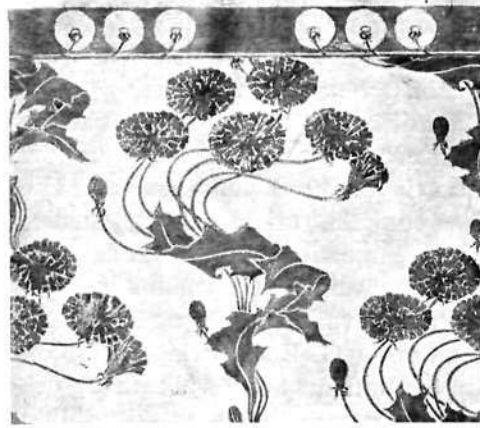
Jälkimmäisen kilpailun julisti Tampereen Tapettitehtaan Osakeyhtiö ja siihen otettiin lukuisasti osaa sangen suurten palkintojen viehätuksesta ja ennen saatuun kokemukseen perustuen. Ja olkoon heti sanottu, että tulos oli sekä tyydyttävä että ilahuttava.

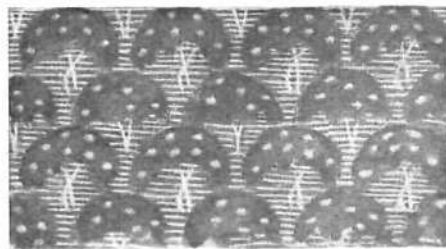
I Palkinto

G. ENGBERG.

III Palkinto

S. AHRENBERG.

II Palkinto

AXEL HAARTMAN.

TAPETTIMALLIA
Tampereen tapettiteh-
taan toimeenpanemasta
kilpailusta v. 1901. ❁❁

Lunasteitu

K. SANDELIN.

Liitämme tähän ne kolme luonnosta, jotka mainitussa kilpailussa saivat palkintoja. sekä erään luonnoksen, joka on ostettu.

Tärkein laadintaa koskeva määräys ohjelmassa oli, että mallin tuli olla laadittuna kotimaisiin aiheisiin perustuen.

Ehdotuksessa, jolle 1:n palkinto annettiin, käsitellään omaperäisesti ja kauniin taitokkaasti Suomen vaakunaa männynoksa- ja neulaspuhalla, missä kävyt muodostavat vaakunan ympärillä olevat tähdet. Tämän himmeihin väreihin tehdyn mallin pitäisi todellisuudessa vaikuttaa sängen mieluisasti. Tämä taiteilija G. Engbergin tekemä ehdotus on sekä laadintaansa että vaikutustäydellisyyteensä nähden paljon edellä muita kilpailevia.

Toisen palkinnon saanut näyttää myöskin laadintaan ja värikäsittelyyn nähden miellyttävästi ja rauhallitesti vaikuttavan pinnan. Sen laatija on taiteilija Axel Haartman.

Neiti Ahrenbergin laatima, 3:nella palkinnolla palkittu ehdotus, jonka aiheena on käytetty *Taraxacum officinale*'a (voikukkaa) ei

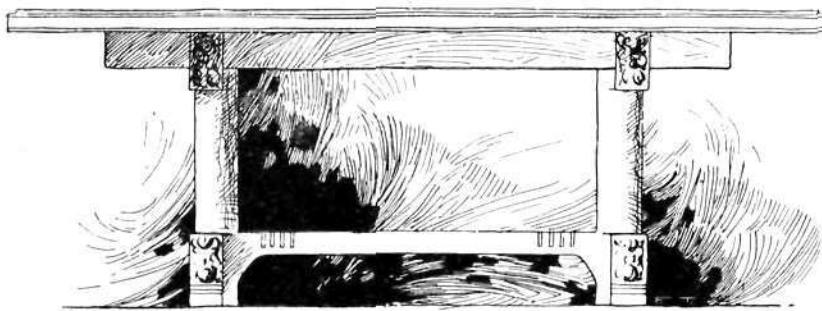
ole laadintaansa nähden niin omaperäinen kuin molemmat ensin mainitut; se muistuttaa enemmän usein esiintyviä, nykyaikaisia englantilaisia ja saksalaisia kasvi- ja kukka-aiheisia tapetteja. Se on tapetti, joka parhaiten sopii nuoren impyn kammioon.

Ostettu, arkkitehti Sandelinin tekemä ehdotus vaikuttaa, vaikkakin se on soma yksityisosiensa käsittelyssä, hajanaisesti kokonaislaadinnassaan ja sopisi ehdottomasti paremmin malliksi kaakelilevyille, varsinkin kylmän sinisen värinsä takia.

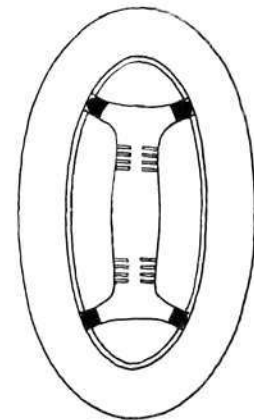
Kaikki nämät tässä mainitut ehdotukset tulevat valmistettaviksi. Painotelat ovat jo melkein valmiit, joten ei kauvan viipyne, ennenkuin saamme nähdä näitten ensimmäisten kotimaisten taiteellisesti laadittujen ja valmistettujen tapettien koristamassa kotejamme.

Tämä on kaikin puolin ilahuttava tosiasia, josta tulee kunnia sekä ehdotuksen tekijälle että — Tampereen Tapettitehtaan Osakeyhtiölle.

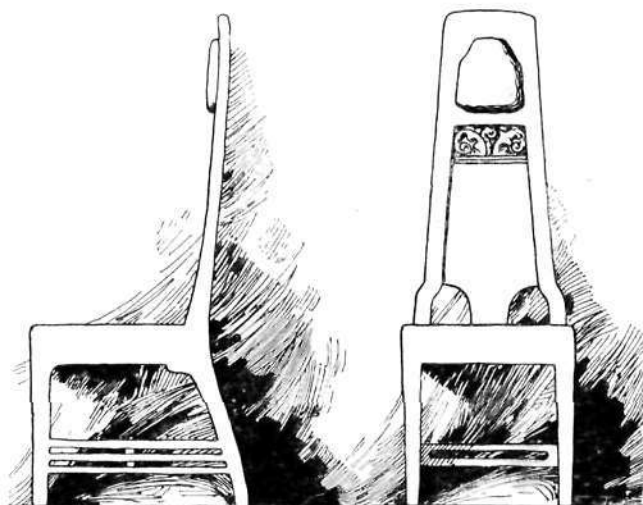
B. F.

Pöytä.

Pöydän pohjakuva.

Tuoli.

**KOKOUS-PÖYTÄ JA
TUOLI.** Piirretty arkkitehtien
USKO NYSTRÖM-
PETRELIUS-PENT-
TILÄN toimistossa.

MONIAITA MIETTEITÄ

Pietarin kotiteollisuusnäyttelyn johdosta, kirj. Y. B.

„Venäläinen talonpoika menee metsään kirves kädessä ja palaa kotiinsa valmiita vankureita vetäen.“

Sananparsi.

Kansanmies ja nainen Venäjällä on tunnettu kätevyystään ja kyvystään nopeaälyisesti käsittämään sen, mikä hänen silmänsä peiliin kerran on kuvastunut. Jo vanhat aikakirjat tietävät kertoa, kuinka

TALONPOIKA JA HÄNEN TYTTÄRENSÄ LEIKKIKALUJA VUOLEMASSA

salvumiehet kirkkoja rakentaessaan ilman erikoisia piirustuksia osasivat uskomattoman vähässä ajassa kytätä kokoon nuo usein vaikeatekoiset rakennukset. Konstikkaat ulkoiset koristeleikkaukset ja symboliset sisäiset kuvaaiheet taisi hän omasta päästään tai pyhissä kirjoissa tai muualla kerran näkemistään kuvista vapaasti sommitella ilman taiteilijan tai arkkitehdin apua. Kerrotaampa myös että esim. mordvalaiset kansannaiset kesäiltoina istuen järven tai joen rannalla etsivät itselleen auringonruskossa väreilevästä vedenkalvosta koristeellisia aiheita ompelukuosiensa kuvikkaisiin kirjauksiin.

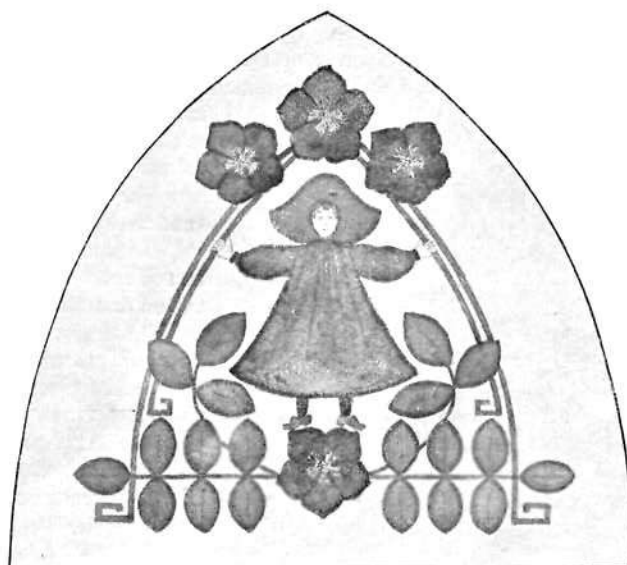
Vielä nyt vallitsee Venäjällä asuvien kansojen kotiteollisuuden alalla varsin alkuperäiset olot. Ijän-ikäinen patriarkallinen perhesuhde on paikatellen pysyttänyt kokonaiset perheet, jopa kyläkunnatkin esivanhempain aikoinaan harjoittamassa ammatissa. Perheen kaikki sekä mies- että naispuoliset jäsenet ottavat osaa samaan yhteistyöhön ja perityllä ammattitaidollaan ovatkin he kehittäneet kotiteollisuutensa erilaiset haarat sellaisessa määrässä, että monin paikoin nämä ovat kansan pääelikeinona. Talonpoika voi hyvin hintain halpuudessa kilpailla kotityönsä tuotteilla maan suurteollisuuden kanssa. Heidän keskuudessaan näemme yhteistoimintaatteen toteutettuna mitä luonnollisimmalla ja käytännöllisimmällä tavalla. Ne piirit, jotka harjoittavat samaa käsiteollisuuden lajia, ovat vielä, kuten ennen keskiajalla oli laita, liittyneet yhteen „mestarityökunniksi“ eli „Мастерская артель“ nimisiksi yhtiöiksi. Nämä saattavat usein lähettää suuremmille kauppapaikoille edustamiaan kauppiaita tai matkustavia myyjiä. Ne

ovat noita samoja lelukauppiaita, „maroosiryssiä“ ja kaikenkaltaisia karamellikaupitsijoita, jotka varsinkin ennen markkinoillamme olivat suuressa suosiossa. Vuotuiset voitot ja tappiot jakavat nämä samaan „ruokakuntaan“ kuuluvat mestarit keskenään.

Tulee myös muistaa, että myöhempinä aikoina kunnallinen hallinto, „semstvo“ on alkanut mitä tehokkaimmin ottaa osaa tämän kansan elinkeinolajin edistämiseksi välittämällä niiden kotiteollisuustuotteiden kauppaa sekä koti- että ulkomaalla. Perustamalla ammattikouluja talonpoikaisen kansan ammattitietojen ja etenkin taitojen elähtyttämiseksi ovat sekä semstvit että yksityiset jaloatteiset henkilöt lisäksi vallan viime vuosina innolla puuhanneet kansan kotiteollisuuden hyväksi.

Seurauksena tästä kaikesta on ollut että Venäjän kotiteollisuus täydellä voimalla uuden uutukaisena orastaa otollisessa, mustamultaisessa pellossaan. Nykyinen Pietarin kotiteollisuusnäyttely on tästä mitä selvän todiste. Kun näemme tämän rikkaan, oimintakeisesti kansallisen kotiteollisuuslaihion, joka yhdellä kertaa avautuu silmiimme eteen ikäänkuin värikäs kartta viidenkymmenen venäläisen kuvernementin kansallisesta työstä, silloin voimme ymmärtää Venäjän suuruuden, sen kansan valtavan työvoiman ja taidollisen kyvykkäisyyden. Totta tosiaan nähtyään tämän Pietarin näyttelyn oppii ihailemaan tuota persoonallista itsenäisyyttä uhkuvaa kansantaidetta. Tällöin tajuaa myös täysin todelliseksi *Alois Rieglin* lausuman verrannollisen ajatuksen: „Kansan kotitaido on kuin kukka, täynnä tuoksua ja väri-iloista, joka kainona kätöksässään kukoistaa.“

Kun näyttelyssä tarkastelee kansan tekemiä tuohitöitä Vologdan kuvernementistä, joiden joukossa tapaa hienoja loistoteoksia, lamppumattoja, mitä rikkaaimmin pitsin tapaisesti koristeille leikattuna tai kaikenkaltaisia paljotöisiä rasioita ja monilokeroisia laatikkoita, kun kiinnittää huomionsa Vjatkan kuvernementin erilaisiin esineihin: visitikortti- tai paperossi-koteloihin tai lippaisiin koivun visasta, niverästä ja ihmeellisen kauniista, kallisarvoisesta, pahkaisesta faneerista, jonka pinta kiillotettuna tähtimäisesti säteilee tai kun näkee nuo ääretöntä kärsivällisyyttä kysyneet värikkäistä, pienistä puulevyistä tavattomalla taidolla ja huolella tehdyt intarsia- eli mosaikki-työt Moskovan kuvernementistä, joiden mallit esim. pöytälevyissä kaukaa katsoen näyttävät gobelinimatoilta — silloin täytyy tunnustaa, että venäläinen talonpoika kyllä taitaa tehdä täsmällisen tarkkaakin eikä ainoastaan hutilustyötä, kuten tavallisesti väitetään. Saman arvostelun voimme antaa lukuisista hienotakeista y. m. metallitöistä joita maalaisyhtiöt Moskovan ja Tulan tienoilla ovat Pietarin näyttelyssä lukuisesti esille asettaneet. Eikä vähemmän veroiset ole ne monellaiset matto- ja kangasteokset, joita etenkin Kaukaasian, Keski-Venäjän ja Itämeren maakuntalaiset nähtäväksi tarjoavat. Pienien puisten talousesineiden: lusikoiden, kupprien, rasioiden y. m. kestävydestään tunnettu lakeeraus, niin barbaarisen vaikutuksen kuin koristeet ja kultaukset meihin länsimaalaisen kulttuurin lapsiin saattaneet tehdäkin, ovat myös mainittavat, samoin kuin perin kansallismuotoiset keramiset-, savi-, terrakotta- ja fajanssi-teokset Poltavan kuvernementistä ja Kaukasiasta sekä Tverin karjalaisten hienon hienot nahka-plastiikka-työt y. m.

**KAHVIPANNUN
MYSSYJÄ**
Aplikatsioonineulo-
mista varten piirtä-
nyt HELENA WI-
LENIUS

Puuttumatta tässä pitempiin erikoiskohtaisiin selontekoihin näyttelystä, joka tämän kirjoittajaan teki pysyvän vaikutuksen, tahdon vaan esittää eräitä aatteita, jotka heräsivät entistä voimakkaimpina tehdessäni tuon kiertokulun läpi laajan Venäjän tärkeimpien kotiteollisuuspaikkojen. Meillä olisi mielestäni paljon opittavaa tuosta sitkeästä vanhoilliskansallisesta hengen voimasta, joka on niin syvään painanut leimansa Venäläisten ja monien muiden Venäjällä asuvien kansojen käsiteollisuustuotteisiin. Meidän tulisi nim. mikäli paikallisia edellytyksiä on olemassa, entistä enemmän rakentaa pyrintömme kansan kotiteollisuuden kohottamiseksi omintakeisuuden pohjalla. Uudistusten aiheita kyllä tietysti tulee ulkoakin omistaa, mutta ne olisivat sovitettavat suorastaan kotoiselle isiltä peritylle perustalle. Olen näet sitä mieltä, että tässä uudistustyössä on sama suhde valitsemassa kuin esim. puutarhutyössä meidän karulla maaperällämme. Jos näet puutarhuri täällä tahtoo onnistua esim. omenapuun jalostuksessa, lüttää hän mieluisensa paremman puulajin oksan sellaiseen omenapuuhun, joka jo on ilmastoomme tottunut, jonka juuret jo juurtautuneina maahan voivat välittää noita uudelle tulokkaalle outoja elinesteitä sen hienostuneisiin soluihin. Totta on että tuon uuden oksan hedelmät täten osaksi kadottavat alkuperäistä „aroomiansa“ ja että ne esiintyvät kenties entistään näivettyneemmässä muodossa, mutta pääasia on että tämä hedelmäpuulaji on saatu pysyväisesti elämään ilman alassamme ja että se näin on maahamme suomalaistuneena kotiutunut. Istuttamalla etelämaisen puun suorastaan kylmiin oloihimme ei tämä ainakaan pysyväisesti onnistuisi. Vertaukseni soveltuu kansamme kotitöihin. Aivan samoin kuin Poltavan kuvernementin ruukkuteoksissa mestarit ovat aiheita koristeihinsa ottaneet vanhoista kurgaaneista, hautakummuista löydetyistä savipadoista — kuten minulle asianomaiset ilmoittivat — saaden uudenaikaisiin terrakotta-lautasiin kansallisen leiman, aivan samoin olisi meilläkin erilaisissa esineissä pysytettävä, tai niihin mikäli mahdollista soviteltava kotoinen kuosi. Tosin suureksi osaksi meidän taideteollisuusosalalla niin on tehtykin. Mutta liikaa „modernin tyylin“ ihailemista voi vielä huomata usealla taholla sekä tuossa taideteollisuudessa että etenkin kansan käsiteollisuudessa. On itsestään selvää, että se mikä näissä esineissä voi miellyttää ulkomalaista ei aina ole oman maan mielimaun mukaista. Ja etupäässäkin meidän ainakin aluksi tulee ajatella kotimaata ja käsiteollisutemme menekkiä omassa maassa. Tukalien tulliolojen y. m. vastuksien vallitessa tulee kohdistaa työ ja tavarainmyynti vasta toisessa sijassa ulkomaisia oloja silmällä pitäen. Sitäpaitsi ei ole epäilemistäkään että niin pian kuin saadaan kansan kotityöt yleensä kohotetuksi ja versomaan oman maan olojen jälkeen, ne kyllä sitten voidaan muodostaa laajempiakin kauppamarkkinoita silmällä pitäen. Voinepa lisäksi kotimainenkin kuosi, aistikkaana ja uusimpien aineiden ja tekotapojen avulla ehkä erityisellä omintakeisuudellaan miellyttää muukalaistakin. Tavarain kysyntä määrää sen lajin ja valmistusmäärän, on kansataloudellinen totuus, joka on sääntönä aina paikkansa pitävä. Meillä ei voi taloudellisella menestyksellä omaa maata varten yksinomaan tehdasmaisesti valmistaa esim. sorvatuuta shakkinappuloita, kun „peränkysyntä“ on verrattain pieni. Vähittäin valmistetaan tulevat näet nämä niin kalliiksi etteivät hinnan halpuudessa saata kilpailla esim. venäläisten tai saksalaisten shakkipelien kanssa. Jos sitävastoin

kotimaan käsiteollisuustuotteissa ilmenee kotimaisen, taiteellisen kuosin piirteitä ja ovat ne omista aineista tehtyjä ostaa niitä varmaankin isänmaallinen yleisö mieluummin kuin ulkolaista tavaraa, vaikkakin hinta olisi vähän kalliimpi. Ja oman maan tehdasteollisuuden kanssa voi tällainen kansallinen kotityö edullisesti kalliimpihintaisenakin kilpailla. Sillä persoonallisuuden leima kotiteollisuus-esineessä jalostaa sen aina tehtaassa tehdyn rinnalla, jos se muuten on hyvin ja aistikkaasti tehty.

Koska rahvaamme käsiteollisuuden kohottaminen toistaiseksi perustuu ensi sijassa juuri edellä esittämäni kansallisen periaatteen pohjalle, olisi toden teolla harkittava millä tavalla muutenkin tämän tärkeän kansamme kotitaiteellisen tuotannon käytännöllisimminkin saisimme järjestetyksi. Toivottavasti saamme pian tilaisuuden palata tähän aineeseen seikkaperäisemmällä ehdotuksella.

KANSAN NAISET KIRJAILEMASSA JA KUPAALILLA KILLOTTAMASSA LUSIKOITA.

SUOMEN KÄSITYÖNYSTÄVÄIN MONOGRAMMIT. - - -

Suomen käsityönystävöiden monogrammikilpailussa saivat I ja III palkinnon rouva Helena Wilenius sekä II palkinnon kreivi L. Sparre. Kilpailuehdotuksiin tuli kuulua 12 eri monogrammia. Kilpailuehdotuksia oli kaikkiaan 20. Julaistavaksi olemme saaneet yhden kutakin eri palkittua ryhmää (I palkintoon kuuluvaksi tuli 2 ryhmää).

Nämä hauskat monogrammit todistavat mitenkä paljon meillä vielä tällä alalla on eteenpäin pyrittävä, jotta noista tähänastisista tusinamonogrammeista vapauduttaisiin ja sijaan saataisi tämän suuntaisia, taiteellisia, selviä ja aistikkaita.

Suomen käsityönystävät valmistavat nyt tilattaissa, noitten palkittujen kilpailuehdotusten mukaisia monogrammeja ja toivottavasti jokainen, jolla on taiteellisia vaatimuksia, tilaa niitä täältä eikä kaikkemimisiltä muotikauppiailta.

SUOMEN YLEISEN KÄSITEOLLISUUSYHDISTYKSEN HUONEKALUKILPAILU.

Olemme tämän numeron erikois-kuvaliitteillä julkaisseet yllämainitussa kilpailussa palkinnon saaneet sekä useimmat saman kilpailun lunastetuista piirustuksista. Tämä kilpailu, joka päättyi viime helmik. 15 p:nä oli harvinaisen suuren huomion esineenä sekä kilpailijain että yleisön puolelta. Odottamattoman suuri luku osanottajia oli jättänyt kilpailuun 27 eri ehdotusta. Palkinnon saajiksi joutuivat — kuten jo aikaisemmin olemme maininneet — arkkitehdit Hjalmar Åberg ja Eliel Saarinen. Kun main. yhdistys oli tällä kilpailulla tarkoittanut hankkia ehdotuksia, joita se voisi varsinkin maaseudulle levittää ajan vaatimuksia vastaavina ja aistikkaina mallipiirustuksina huonekaluja varten ja kun niin monet kilpailupiirustuksista pidettiin hyvin onnistuneina, lunasti se sitäpaitsi seuraavain kilpailijain ehdotukset: arkkitehtien Eliel Saarisen (toinen ehdotus), A. Ekholmin, Yrjö Blomstedtin, Armas Lindgrenin ja Kauno Kallion ynnä A. Rundbergin yhteinen piirustus.

Näistä lunastetuista olemme kuitenkin tällä kertaa olleet tilaisuudessa painattamaan vaan hrojen Saarisen, Blomstedtin ja Kallio-Rundbergin ehdotukset.

Palkintolautakunta oli lausuntonansa ilmoittanut, että se kyllä piti hra Saarisen ehdotelmia kauniimpina ja taiteellisesti onnistuneimpina, mutta kun hra Åbergin ehdotemat näyttivät paraiten vastaavan ohjelman vaatimuksia ja tarkoituksenmukaisuutta *yksinkertaisen työhuoneen kalustona*, ollen samalla — palkintolautakunnan mielestä — kauneimmat samaan ryhmään asetettavia muita ehdotelmia, niin annettiin ensimmäinen palkinto hra Åbergille ja toinen hra Saariselle*).

Mitä nyt hra Åbergin suunnittelemiin huonekaluihin tulee, niin eihän voida kieltää etteikö niillä olisi varsin paljon originellisuutta, vaikka niissä toiselta puolen nähdään niin paljon detaljikohtaista, turhaa haeskelua, niinkuin esim. pikku reiät useimpain esineitten jaloissa y. m. Hyvin somia ovat etenkin tuolit ja pöytäkin; huonompia sitävastoin sohva ja kaappi. Kokonaispiirteet tuntuvat yleensä liian jäykiltä.

Mielihyvällä katselee sitä muotojen sula-
vuutta, sitä harmoonista kauneutta ja kodik-
kaisuuden tunnelmaa mikä ilmenee hra Saari-
sen toisen palkinnon saaneessa ehdotuk-
sessa, puhumattakaan sen täydellisestä origi-
nellisuudesta. Tähän tuli vielä lisäksi tuo
hienon hieno väritys, jolla ehdotelmat oli val-
mistettu ja jota näissä jäljennyskuvissamme

*) Palkintolautakunta ei kyllä ole julaisut lau-
suntoansa, vaan olemme edellisen kuulleet suusanalli-
sena ilmoituksena. Kilpailijat lienevät sen johdosta
varsin tyytymättömiä. Mekin puolestamme odotimme
että palkintopöytäkirja olisi kilpailuohjesääntöjen mu-
kaisesti julaisu.

ei luonnollisesti ole likimainkaan saatu esiin. Ainoa muistutus, minkä tahtoisimme tuoda esiin kauneusvaatimukseen nähden on se että sohvakaappien ovet ja varsinkin keinutuoli tuntuvat hiukan kömpelöiltä. Mitä taasen tämän kaluston käytännölliseen tarkoitukseen tulee, niin olemme siinä yhtä mieltä palkintolautakunnan kanssa, ettei tällaiset huonekalut suurimittaisuutensa ja avaruutensa vuoksi ole juuri yksinkertaista työhuonetta varten.

Lunastetussa hra Saarisen toisessa ehdotuksessa ilmenee sama originellisuus ja samaa muistuttava muotoharmoonisuuskin kuin edellisessä. Sitä sulavaa hienoutta, kuin palkitussa, ei tavata kuitenkaan tässä ehdotuksessa.

Jos hra Saarisen ehdottelemista kalustoista saattoi sanoa että ne olivat raskasmuotoisia ja suuripiirteisiä, niin voi hra Blomstedtin kalustosta sanoa että se on täysi vastakohta edellisille. Se menee paikottain jo liian kanaiseenkin kepeyteen. Kasviaiheellisen koristelun suhteen tahtoisimme muistuttaa että se on liian löyhästi soviteltua; muutkin koristeluaiheet eivät ole mielestämme kaikki oikeilla paikoillaan — tuntuu vähän hätäiseltä niiden sommittelu, liekkö tekijällä ollut liian kiire ehdotustaan valmistaessa. Muutoin tava-
taan tässä kalustossa koko hauskojakin koko naispiirteitä.

Hrat Kallio ja Rundberg ovat menneet keskitietä edellisiin verraten ja saaneet aikaan ehjäpiirteisiä, käytännöllisiä huonekaluja, mitkä monessa suhteessa vastannevat koko hyvin tarkoitustaan.

Vielä tahtoisimme mainita lunastamattomien ehdotusten johdosta että ristillä merkityssä ehdotuksessa uuni ja sohva tuntuivat miellyttäviltä; nimimerkillä „Rätt och slätt“ merkityt näyttivät vähän jäykiltä, mutta kuitenkin mieltäkiinnittäviltä ja rattaalla merkityt mukiin meneviltä.

V. P.

HELENA WILENIUS:en
KAHVIPANNUN-MYSSYT.

Sivulla 8 kuvatuissa kahvipannun-myssyissä on
ajateltu käytettäväksi seuraavat värit:

- 1) Pohja harmaan-vihreä, kukot ja kananpojat
keltaisia ja kukat punaisia, keltaisella reunatut.
- 2) Kukat tummanpunaisia, koltti vaalean-punai-
nen, muut osat vihreitä.

KOTITAIDE (A) II:n SISÄLLYS.

KIRJOITUKSET:

ORNAMENTTI, L. Sparre.

MIETTEITÄ TAMPEREEN TAPETTI-
TEHTAAN TAPETTIKILPAILUN JOH-
DOSTA, B. F.

MONIAITA MIETTEITÄ PIETARIN KÄ-
SITEOLLISUUSNÄYTTELYN JOH-
DOSTA, Y. B.

SUOMEN YLEISEN KÄSTIEOLLISUUS-
YHDISTYKSEN HUONEKALUKIL-
PAILU, V. P.

SUOMEN KÄSITYÖNYSTÄVÄIN MONO-
GRAMMIT y. m.

KÄYTÄNNÖLLISIÄ OHJEITA (Käsin vään-
nettävä puunpyöristäjä. — Kestävä si-
vellys pöytälevyjä varten) y. m.

KUVAT: Kuvallisia liitteitä:

YKSINKERTAISEN TYÖHUONEEN KA-
LUSTO. Suom. yl. käsit. yhd. kilpai-
lusta I palkinto, Hjalmar Åberg.

S:moin II palkinto, Eliel Saarinen.

S:moin Eliel Saarinen.

S:moin Yrjö Blomstedt.

S:moin K. Kallio & A. Rundberg.

Tekstikuvia:

MONOGRAMMIA S. käsit. yst. kilpailusta,
Helena Wilenius

S:moin L. Sparre.

TAPETTIMALLIA Tampereen t. t. kilpai-
lusta, G. Engberg.

S:moin Axel Haartman.

S:moin S. Ahrenberg.

S:moin Karl Sandelin.

2 KAHVIPANNUN-MYSSYÄ, Helena
Wilenius.

KOKOUSPÖYTÄ JA TUOLI, Usko Ny-
ström—Petrelus—Penttilä.

KUVIA VENÄLÄISESTÄ KOTITEOLLI-
SUUDESTA, alkukuvia y. m.

Suomen Käsityön Ystävät

Unionink. 23 (kauppatorin kulmassa)

Telef. 22 20.

Toimittaa kaikenlaisia **koruompelu-** ja **kutomatöitä** ja antaa
opetusta **gobeliini-, kuva-** ynnä **muissa kutomistavoissa.**

Arkitehtuuri-

- - - ja käytännöllinen - - -

Rakennustoimisto

Usko Nyström

Petrelus - - -

Penttilä - - -

Helsingissä

L. Rantakatu 12

Tel. 20 11.

R. E. Westerlund

Pianomakasiini

Helsinki, P. Esplanaadink.

Puhel. 681 * 7 * Puhel. 681

 Suurin Erikoisliike maassamme

Maailman etevimpien tehtaitten jälleenmyyjä, joista mainittakoon
Steinway & Sohn, Schiedmayer, Rud. Ibach Sohn y. m. y. m.

A. Holsti

Takomatehdas

Helsinki, Uudenmaank. 18

Erikoisliike rakennustarpeita varten, kuten

— Telefooni 7 67 —

Porras- ja Balkonkikaitteita, Rauta-
porttia, Rautakoristeita y. m., y. m.

Tapettia ja reunuksia

Suurin varasto muodikkaita
mallia.

Linoleumia.

Lumppu- ja Pinkkopaperia y. m.

Väriä ja Vernissoja, Siveltimiä y. m.

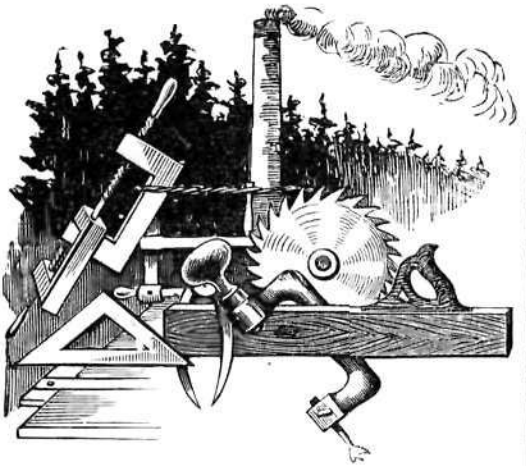
edullisimoin ja huokeimmin myy

Sanduddin Tapettitehtaan Osakeyhtiö

Grönqvistin talossa.

Helsingin Puuseppätehdas-

Osakeyhtiö

Helsingissä
Lastenkodonk. 5

Valmistaa
Huonekaluja,
Konttoorin-,
Kirkkojen-,
Puotien- y. m.
sisustuksia.

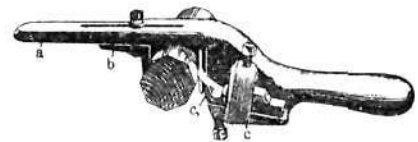
Jkkunoita, Ovia, Par-
kettilattioita sekä
kaikkia puu ja nikkaria-
lalla kuuluvia töitä.

Sähköosoite: Puuseppä.
Telefoni 1355.

KÄYTÄNNÖLLISIÄ OHJEITA JA UUTISIA.

KÄSIN VÄÄNETTÄVÄ PUUNPYÖ-
RISTÄJÄ. Kuvamme esittää *C. Fosby'n*
keksimää puunpyöristäjää. Vipuvarteen
on kiinnitetty leikkaava terä c_1 , jota kiin-
nitysruuvien ja kiilojen avulla voi niin
järjestellä, että saadaan haluttu lastuvah-
vuus. Vipuvarren toista varsiosaa a myö-
ten voi siirtää kulmakappaletta b , joka
muodostaa siten nojan eri suuria työkap-
paleita varten.

Työkappale asetetaan kulmion b ja ter-
rän c_1 väliin ja sitten pyöristetään se kier-
tämällä vipua työesineen ympäri.

Tätä laitetta voi käyttää etupäässä sel-
laisten kappalten pyöristykseen, jotka sit-
temmin sorvataan. Laitoksen avulla saa
kappaleet jotenkin tarkoin pyöreiksi, jo-
hon etupäässä vaikuttaa se, että lastun
vahvuuden saa muutetuksi ja irtoava lastu
on yhtävahva joka paikasta.

KESTÄVÄ SIVELLYS PÖYTÄLE-
VYJÄ VARTEN. Ravintolapöytiä varten,
joitten täytyy kestää oluen, viinin ja muiten
väkijuomain vaikutusta, suosittelee
eräs kirjoittaja Viener Möbelhalle:ssa
seuraavaa pulituuria.

Kotitaiteen

saa liitteineen *S. Teollisuus-*
lehden yhteydessä tilattuna
10 mk:lla Helsingissä ja 10
mk. 50 p:llä maaseudulla.

KOTITAIDE (A) II.

Helsingin Uusi Tapettitehdas

Unioninkatu 32 * omist. W. SALVÉN * Unioninkatu 32

Suurin valikoima koti- ja ulkomaalaisia

Tapetteja, Reunuksia, Friisejä, Rullakartiineja ja Linoleumia tunne-
Erityisliike uutuuksia varten. tusti halpoin hintoihin. Käytettä ilmaiseksi.

G. W. SOHLBERG

Liike perustettu 1876. • HELSINKI • Liike perustettu 1876.

Läkki- ja Peltiteosten tehdas.

Valmistetaan kaiken muotoisia messinki, vaski, sinkki, y. m. le-
vystä **TAIDEHELOITUKSIA, KORISTEITA, ORNAMENTEJÄ** piirustusten
mukaan mitä huolellisimmin. **RAKENNUS** sekä **KORISTETAKEITA** ynnä
niiden sinkkausta.

Varastossa on valmiina: **KYLPYAMMEITA** sinkki- ja rautapellistä,
PALORUISKUJA montaa eri kokoa, Andersson'in patentteerattuja **ILMA-**
VENTTIILEJÄ y. m. y. m.

Hintaluetteloja lähetetään pyynnöstä sekä kustannusarvioita.

Työ hyvä.

Hinnat kohtuulliset.

200 g sandarakkia
 50 g gallipotia
 15 g hienonnettua bentsoehartsia
 15 g kamferia

annetaan liuveta 600 g:ssa 95 % väkiviinaa, asettamalla pullo lämpimään paikkaan ja puistelemalla sitä vähäväliä. Kun liukeneminen on päättynyt, siivilöidään neste toiseen pulloon puhtaan vaateen läpi ja lisätään vielä 25 g etetteriä, jonka jälkeen pullo tiiviisti suljetaan. Puleeraus tapahtuu tavallisella tavalla, mutta lampun tai kynttilän valoa täytyy välttää, koska etetteri helposti syttyy.

* * *

PIETARIN KÄSITEOLLISUUSNÄYTTELY, joka parhailaan on yleisölle avoinna, herättää ansaittua huomiota. Siellä on nähtävänä kaikkia lajeja käsiteollisuuden tuotteita, joita koko laajassa Venäjän valtakunnassa tai sen yhteyteen kuuluvissa maissa valmistetaan joko kansan keskuudessa tai erilaisissa ammattikouluissa. Näyttelyssä on edustettuna kaikkiaan n. 50 kuvernementtia tai muuta aluetta ja näytteelle panijain luku on 3093. Ne ovat tuolta laajalta alalta Kamtschatkan kolkilta, äärimmäisessä lännessä Sipyyn niemeen idässä. Kävisi hankalaksi käydä luettelemaan noita erilaisia esineitä ja kotiteollisuustuotteita, joita täällä tavataan. Mainitsemme vain, että esim. Tobolskin museo esiintyy hyvällä kokoelmalla rahvaan töitä. Tomskin kuvernööri on lähettänyt yhdestä puusta koverrettuja 5 metrin pitkiä ja 75 cm. leveitä veneitä, kansan käsityllä y. m. Mitä uuden aikaisempia hienon hienoja huonekaluja, tuohitöitä, saviteoksia, mattoja kankaita, koritöitä, kallisarvoisia kaukaasialaisia emaljitoita, kiviteollisuutta, silkkiviljelyksestä havannollisia näytekokoelmia, kansan vanhoja soittokoneita y. m. y. m. on tilaisuudessa täällä näkemään, niin että voisi saada hyvän kuvan Venäjän tilasta kotiteollisuuden alalla. Suomi esiintyy erittäin aistikkaasti arkkitehti J. Ahrenber-

Rakentajan

saa liitteineen S. Teollisuuslehdessä yhteydessä tilattuna 10 mk:lla Helsingissä ja 10 mk. 50 p:llä maaseudulla.

KOTITAIDE (A) II.

HIETALAHDEN OSAKEYHTIÖ

(Sanrivikens Aktiebolag)

Höyrysaha ja Puuseppätehdas

Valmistaa kaikkia rakennuksiin tarvittavia puusepätöitä, tammi-parkettia, kouluhuonekaluja, voimistelutelineitä ja veistotyökaluja.

Myy kaiken laatuista höylättyä ja höyläämätöntä ainespuuta, jalompia puulajeja ja faneereja y. m.

Sitäpaitsi valmistaa tehdas huonekaluja, yksinkertaisimmista hienoimpiin, ja laatii tehta-
 omassa piirustuskontto-

rissa, alkuperäisiä eli originaalipiirustuksia niinhyvin yksityisiä huonekaluja kuin täydellisistä sisustuksista huonekaluvalmistusta ja huoneiden sisustusta y. m. s. varten erityisesti palkattu arkkitehti ja specialisti. Kustannusarvioita pyynnöstä maksutta.

1:sen luok. verhoilija ja koristelutehdas paikkakunnalla, jossa myöskin pidetään kauppa Herran Bojen erinomaisen hienoja itämaalaisia mattajia.

T. JÄRVELÄISEN

Pyytäkää aina hintaluetteloi!

Kalustot y. m. valmistaa Hietalahden Höyrynkäritehdas.

laatimia uusia mallikokoelmia, mallipiirustuksia, työkalustoja, sorvikoneita ja höyläpenkkiä käsityönopeudesta varten saadaan tilata joko kokoelmain laadulta itseltään tai skateemisen kirjakaupan sekä Kansanopettajain osakeyhtiön Waiistuksen kautta.

Häkli, Lallukka ja Kumpp.

Tukkukauppa Wiipurissa

suositta muitten tavarainsa ohella todellisesti hyvää

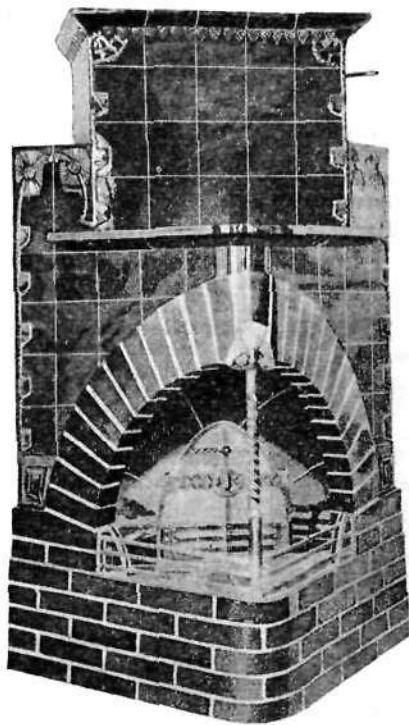
Teetä,

jota on saatavana kaikissa hyvin varustetuissa kaupapuodeissa.

Jokainen käärve on varustettu vieressä olevalla leimalla ja tavaramerkillä, sekä sisältää tutkimustodistuksen.

Osakeyhtiö Ruoholahden Kaakelitehdas

Helsingissä.

Valmistaa ja myy kaakeliuunia
mitä moninaisinta lajia.

Joukko uusia mallia, joita ovat
piirtäneet useammat
suomalaiset arkkitehdit.

Kuvallisia hintaluetteloa pyydetäessä.

Konttori: Ruoholahdenk. 26
Puhelin 162.

Tehdas ja Varasto:
Ruoholahdenkatu 21.

gin järjestämällä, tosin niukkavaraisella, mutta hienolla kokoelmalla, jossa kumminkin varsinainen kansan kotiteollisuus on varsin heikosti edustettuna.

Näyttelyn korkea suojelija on Hänen Majesteettinsa Keisarinna ja näyttelyn hommaajina on ollut paras osa Venäjän ylhäissukuisia henkilöitä. Näytteelle lähetäjinä ovat huvernöörit, maalaishallinto, semstvo ja yhdistyneet mestarikunnat sekä yksityiset ja valtion ammattikoulut. Toisessa paikassa lehteämme saamme enemmän kuulla tästä ja niistä mietteistä, joita näyttely voi aiheuttaa meidän maan kotiteollisuuteen nähden.

Erinäisten esineiden ostamiseksi Pietarin Kotiteollisuusnäyttelystä on valtion varoista myönnetty 500 mk.

H. M. Keisarinnalle lahjotettiin näyttelytoimikunnan puolesta, suuri komea gobeliinimatto, joka on tehty Hämeenlinnan kutomakoulussa neiti Hirnin piirrostensa mukaan ja hänen johdolla. Matossa on koristeaiheina kastanjanlehtiä ja eräs kukkamuoto. Värit ovat miedot, pääasiassa valkeata ja vihreätä sekä keltaista.

Samallaisen maton on tilannut itselleen H. M. Keisarinnan sisar, suuriruhtinas Sergein puoliso, Elisabeth. Suomen osastosta on myös H. M. Leskikeisarinna ostanut itselleen kauniit kirkasväriset ikkunautimet, ja joukko ruhtinaallisia henkilöitä on niinikään tehnyt ostoksia siellä, m. m. innokkaat Suomen ystävät kreivitar Heiden ja ruhtinatar Steheremetjeff. Käsityön ystävien sieviä gobeliini-kudoksia on samoin ostettu erääseen Pietarin museoon ja tulevat ne samoinkuin Hämeenlinnan kutomakoulun tuotteet vastaisuudessa antamaan aiheita erääseen suurempaan tilaukseen, ruhtinas Stcherbatoffin ja taiteilija Bakstin kautta. V. B.

Tampereen Sorvariteollisuus- Osakeyhtiö

Puhelin { Tehdas 553
Konttori 86

Valmistaa koti- ja ulkomaisista puulajeista:

Rakennus-, Huonekalu- ja Sorvausalaan

kuuluvia töitä.

Koulurakennuksiin:

Ovia ja ikkunoita,
Paneeleja ja porraskaitteita
y. m., y. m.

Kouluhuonekaluja:

Pulpetteja, kaappeja ja pöytiä,
tuoleja ja seinätauluja, Kart-
tain ja kipsitelineiden jalustoja
y. m., y. m.

Koulunopeitusvälineitä:

Helmi tauluja ja viivottimia,
Mittausopillisia kappaleita,
Veistotyökalustoja
y. m., y. m.

Piirustuksia kaikkiin näihin valmistaa tarpeen mukaan
Yhtiön palveluksessa oleva arkkitehti ja opettaja.

Käsityön-opettajia ja jotka ovat saaneet tunnollisen opin-perustan E. Mäkisen am-

matti-koulussa Sortavalassa, Puusepän-ammattilaisia
voidaan saada erilaisiin toimiin
allekirjoittaneen, koulun johtajan välityksellä — Lauri Mäkinen, Sortavalassa.

Rakentaja,

Kotitaide,

Seppo,

Sähkö- ja Voima,

saadaan kaikkine liitteineen
S. Teollislehden yhteydessä
tilattuna 16 mk:lla Helsingissä ja 17 mk:lla maaseudulla.

SUOMEN KÄSITYÖNYSTÄVILLÄ on ollut kevätnäyttelynsä näinä aikoina. Erityistä huomiota on siellä vetänyt puoleensa pari Axel Gallenin piirtämää ryijyä, sekä V. Blomstedtin piirtämä paksulankainen kudottu matto kuin myöskin useat viimeainitun suunnittelemat gobeliinit ja matot. Draperioja on näytteillä kolme, ja ovat ne tehdyt rouva Munsterhjelmin, kreivitär Mannerheimin ja neiti Anna Sahlstenin piirustusten mukaan. Mainittakoon vielä kreivitär Sparren piirustusten mukaan tehty kolmiosainen verho, neiti Palmgrenin piirustusten mukaan tehdyt tyynyt y. m. sekä neiti Finnen piirustusten mukaan tehdyt liinat.

TAIDETEOLLISUUS-KESKUSKOULU. Jo kauan on ollut puheena Helsingin taideteollisuus-keskuskoulun järjestäminen uudelle kannalle Äskettäin on taideteollisuusyhdistyksen johtokunta, joka on koulun lähin johtaja, sekä mainitun koulun opettajakunta antanut lausunnon uudistuspuuhista.

Taideteollisuusyhdistyksen johtokunta mainitsee todistuksina koulun tarpeellisuudesta ja menestyksellisestä toiminnasta ne tunnustukset, joita koulu on saanut sekä koti- että ulkomailla, ynnä yli 500 nousevan oppilasmäärän. Tarjolla olevilla opettajavoimilla ja varoilla on kumminkin vaikea täyttää kaikkia vaatimuksia, jotka asetetaan ajanmukaiselle taideteollisuuskoululle. Tältä kannalta katsoen on uudistuksia pidettävä välttämättöminä, jos mieli estää koulua vanhentumasta. Koulu olisi saatava siihen kuntoon, että se erittelee työnsä sekä voimakkaasti ja innokkaasti työskentelee vain taideteollisen

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä

„Isänmaa“

paperrossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastann 25 p. laatikko.

Tupakkatehdas „Fennia“

— Helsingissä. —

Telef. 26 64.

☞ Karttakaa Viipurilaista jäljennöstä.

KOTITAIDE (A) II.

Mäkisen Tehdasliike

* Sortavalassa *

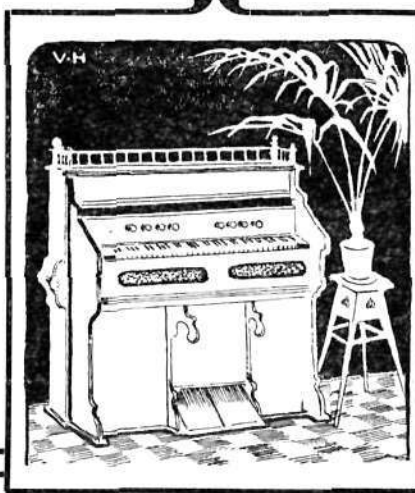
valmistaa tunnettuja

Urku- - - - -

harmoonejaan

nykyajan taidesuuntaa vastavassa ulko-asussa

Kuvallisia hintaluetteloita maksutta

Toisena erikoisalana jo on 20 v. aikana ollut kaikkien käsityön-ope-

tusvälineitten

valmistus kansakouluille - - - - -

Alituiset varastot

E. J. Herlin'in Kelloliike,

Helsinki * Mikonkatu 8

(Haaraosasto Kotkassa).

Myy kaikenlaisia tasku- seinä- ja herätyskelloja parhaimmista tehtaista. Kuosikkaimpia kellonperiä, kihla- ja kantasormuksia, rintasolkia, rannerenkaita ynnä muita kulta-, hopea- ja uusihopeateoksia. Helmiä, hohto- ja jalokiviä. Kaikenlaisia kellonosia ja kellosepän työkaluja. Teateri- ja merikiikareita, lämpö- ja ilmamittareita, silmälasia kulta-, double ja nikkeli-kehysillä. Singer-Victoria-ompelukoneita ja koneenosia, y. m.

HUOM.! Kaikki hinnat ehdottomasti halvimmat.

☞ Paljottais- ja vähittäismyynti.

Veistomakasiini

* M. INGMAN, TURKU — Linnakatu 3 a.

Hintaluettelo annetaan pyynnöstä.

TOIMITTAA: Työkaluja, malleja, kuoseja ja aineksia veistoa, puuleikkausta ja hehkupiirustusta varten.

ERIKOISVARASTO: Työkalu- ja mallikokoelmia, sorveja, höyläpenkkejä ja huonekaluja kouluihin.

Nikkelöimistä ja hopeoimista sekä kaikellaista biominista ja korjausta toimittaa huolellisesti ja halvalla

Osakeyhtiö Karl Beus

Hleksanterinkatu 54. — City. — Tel. 27 13.

V

☞ HUOMATTAVIA TEOKSIA! ✨

Schvindt, Theodor. SUOMALAISIA KORISTEITA. I Ompelukoristeita 1895. Hinta korukansiin sidottuna 20: —, vihkoina (10 vihkoa) 17: 50. Näihin vihkoihin yhdessä on saatavana irton. *korukannet* taikka *salkukannet*, edellisten hinta 2: 50, jälkimäisten 4: —. *Yksityisten vihkojen* hinta on 2: —.

Teos sisältää kaikkiaan 468 mustapainoista ompelukoristetta ja 194 värillistä kuosia. Jotta tässä teoksessa esiin tuotuja värillisiä ompelukuoseja helposti voitaisiin nykyaikanaikin käyttää malleina koru-ompeluksessa, on kuosit painettu ruutuiselle pohjalle ja piirustettu niin, että nähtäisiin, miten mahdollista, jokainen pistos (säie); lisäksi on lankojen valintaa varten painettu kunkin kuosilehden alilaitaan värinäyte.

Lübke, Vilhelm. TAITEEN HISTORIA PÄÄPIIRTEISSÄÄN. Suomentanut *Kaarlo Forsman*. 1889—1893. Hinta sidottuna kahteen osaan 20: —.

Teos on suomenkielellä ensimmäinen laatuaan ja runsaasti kuvilla varustettu. Siihen kuuluu kaikkiaan noin 800 kuvaa.

Aspelin, Eliel. SUOMALAISEN TAITEEN HISTORIA PÄÄPIIRTEISSÄÄN. Varustettu 41 kuvalla. 1891. Hinta sidottuna 3: —, sidottuna vaatekansiin 4: —.

„Suomalaisen taiten historia“ on painettu samanlaiseen asuun ja kokoon kuin Lübken Taiteenhistoria ja katsottava mainitun teoksen jatkoksi, vaikka sitä myydään erikseen.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Juho Wirtasen

Jalkineliikessä
3 I. Heikinkatu 3

suuri varasto hyviä jalkineita. Tilaukset suoritetaan nopeaan ja huolellisesti.

Th. Wulff

Paperi- ja Piirustustarpeiden sekä Korutavaranliike * * * * Helsingissä.

Hyvin lajiteltu varasto! Halvat hinnat!

HENRIK EKBOM

Fabianink. 28. — Puhelin 10 99.

Verhoilija ja Koristelijä

Höyryhuonekalutehdas

Iso varasto valmista työtä.

Tilaukset suoritetaan hyvin ja pian.

Huokeat hinnat!

TILATKAA ✨ RAKENTAJA ✨ TILATKAA

K. LINDROTH'in
Koriste- ja Rakennustakeitten-
tehdas Helsinki
T. 24 95
Korkeavuorenkatu N:o 6.

Valmistaa takorautatarpeita, niinkuin kattokoristeita, porraskäytävä- ja veranda-aitoja, porttia, palotikapuita sekä kaikkia Isen luokan sepänliikkeeseen kuuluvia töitä esim. Takorautaisia hautaaitoja ja ristiä, puutarhaaitoja, kynttiläkruunuja y. m.

pyrkimysperien hyväksi. Pääsyaatimuksia olisi korotettava ja päämäärä tehtävä selvennäväksi. Muuten paisuu koulun toiminta niin laajaksi, ettei se voi tyydyttää vaatimuksia eikä oppilasten etuja.

Johtokunta esittää sen tähden koululle ohjelman, joka tosin on siksi laaja, ettei sitä heti alussa voi toteuttaa, mutta johon kumminkin tulevaisuudessa olisi pyrittävä. Koulun päämääräksi asetetaan siten ope-

Suomen Teollisuuslehti

sekä sen eri osat ovat tilattavana seuraaville hinnoilla:

Ristiteitsestä suoraan toimituksesta	Maasoudun postitoimituksessa	Helsingissä	ilman erikoisliitteitä, kaikkine osastoineen . . .
6 mk. 50 p.	6 mk. 48 p.	6 mk.	Rakentajan erik. liitt. kanssa (vähint. 15 kpl.) 10
10 ” 50 ”	—	10 ”	Sähkö ja Voiman sam. ” 10 ”
9 ” 50 ”	—	9 ”	Kotitaitteen erik. liitteid. kanssa ” 20 ”
10 ” 50 ”	—	10 ”	Sepon ” ” ” 10 ”
9 ” 50 ”	—	9 ”	Kaikkien erikoisliitteiden kanssa ” 55 ”
17 ”	17 mk. 28 p.	16 ”	Erikseen voidaan tilata:
8 mk. 50 p.	—	8 mk.	Rakentaja (noin 12 numeroa) er.-liitt. kanssa
8 ” 50 ”	—	8 ”	Kotitaide (noin 12 numeroa) ” ”
15 ”	—	14 ”	Rakentaja ja Kotitaide ” ”

Huom.! Ne jotka postin kautta tilaavat lehden ilman liitteitä, voivat lähettämällä toimitukselle postimerkeissä 4 mk., saada Rakentajan tai Kotitaitteen er.-liitteet ja 3 mk. lähettämällä Sähkö ja Voiman tai Sepon er.-liitteet.

Sähkö ja Voima- ja Seppo-osastoja ei voida erikseen tilata.

Ulkomaille tilattaessa lasketaan Helsingin hinnan lisäksi 1 mk. 50 p.

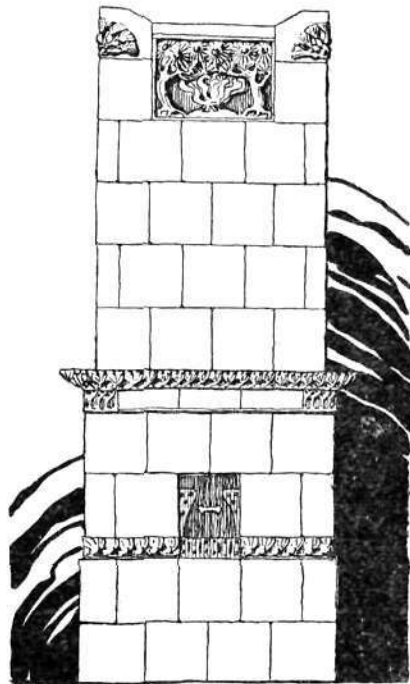
Suomen Teollisuuslehdellä on asiamiehiä ympäri maata ja uusia otetaan kiitollisuudella ja hyvillä ehdoilla kun ilmoittautuvat toimitukselle.

tuksen antaminen niissä oppiaineissa, jotka ovat välttämättömät tietoihin perustuvalla taideteollisten ammattien harjoittamiselle. Tätä tarkoitusta varten olisi taideteollisuusyhdistyksen kannatettava koulua, jossa olisi 3-vuotinen oppijakso seuraavissa aineissa: I maalauksessa, II puusepäntöissä ja puuveistoksessa, III kiviveistoksissa, IV nahkaplastiikassa ja kotelovalmistuksessa, V savenvalamisessa ja posliinimaalauksessa, VI takomisessa, VII taideompelussa ja kutomisessa.

Edelleen ehdotetaan valmistavaa koulua, jossa valmistettaisiin oppilaita piirustuksessa, modelleerauksessa ja dekriptiivisessä geometriassa sen verran kuin on tarpeellista ammattikoulujen opetuksen menestymiselle. Samalla sen sanotaan voivan muodostua maan koulujen piirustuksen-oppettajain kouluksi.

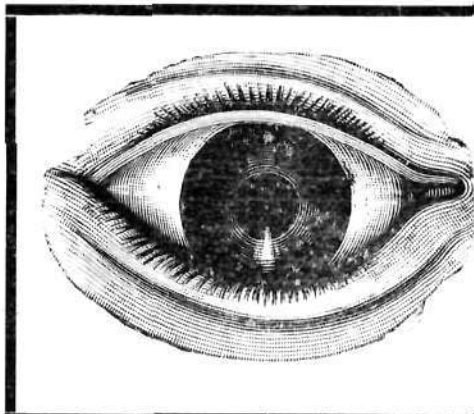
Taideteollisuus-keskuskoulun opettajakunta arvelee, että koulun kehittämisen pitää tapahtua samalla pohjalla ja samaan hyvään suuntaan kuin tähänkin asti. Niinpä ei koulusta pitäisi eroittaa niitä oppiaineita, jotka tähän asti ovat suurimpia hedelmiä kantaneet. Jos oppilasten lukumäärä on liika suuri, on koulua laajennettava, tai jos se on muuttumaton, laitetaan haaraosastoja, jotka ainakin aluksi ovat samassa johdossa. Käsiyökoulun eroittamisesta arvellaan olevan seurauksena, että ammattikouluihin ei ehkä tulisi riittävästi oppilaita. Johtokunnan ehdotuksen mukaan tulisi suurin osa nykyisen koulun opettajistosta uusittavaksi, vaikka ei ole tietoa, saataisiinko uusia opettajavoimia. Opettajakunta ehdottaa ohjelmaan seuraavat 3-vuotiset ammattikurssit: I maalauksessa, II taidetakomisessa ja puuveistoksessa, III kivenveistossa, IV posliinimaalauksessa ja savenvalamisessa, V nahkaplastiikassa ja monteerauksessa.

Turun Kaakelitehdas

Näyttely-Varasto **Helsingissä**
Iso Roopertinkatu 25.

Myy halvalla aivan uusi mallisia kotimaisten arkkitehtien piirustusten mukaan valmistettuja uunia sekä saleja ja ruokasaleja että jokapäiväishuoneita varten.

Osakeyhtiön Karl Beus'in

Optillinen osasto

Aleksanterinkatu N:o 54 (City)

suosittaa

★ Silmälaseja & Pincenezejä ★

Ilmapuntareita, Lämpömittareita,
Lukulaseja, Työlaseja y. m.

Korjauksia toimitetaan joutuin.
Hjokeat hinnat.

OSAKEYHTIÖ AGROS

HELSINKI.

Nahka-
Balata-
Kameelinkarva-
Puuvilla-
Öljyjä ja voiteluaineita.

HIHNOJA.

Tivisteitä y. m. y. m.

OSAKEYHTIÖ AGROS

HELSINKI.

Nikolaink.

- - 15 - -

JOHN ERICSSONIN

Puhelin

- 2536 -

Huonekaluliike, Puuseppä- & Verhoilijatehdas

Valmistaa huonekaluja ja huonesisustuksia.

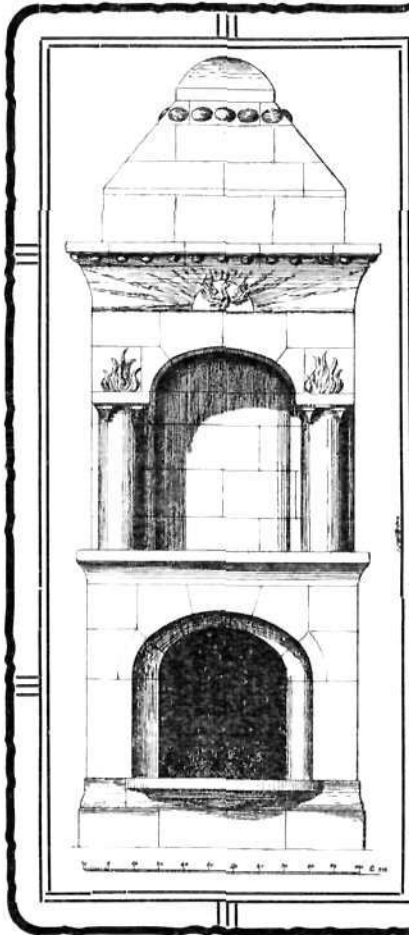
Korjaa: vanhoja sekä anttiikkisia huonekaluja.

Valmistaa matrasseja ja päällystää huonekaluja.

Varasto alkuperäisiä huonekaluja. Laatii piirustuksia ammattialaansa kuuluville töille

Tilatkaa Suomen Teollisuuslehti.

Arabian Tehdas

suositaa Pariisin maailman-
näyttelyssä v. 1900 . . . . .

* kultametalilla
  palkittuja *
kaakeli- ja takkauunia. * *

Suuri valikoima mallia
löytyy varastossa ja uusia
tehdään tilausten ja h:rojen
Arkkitehtien piirustusten mu-
kaan.

S. Svensk'in Rätäliliike

Yrjönkatu 16. * Puhelin 22 97.

V. W. HOLMBERG

Ludvigink. 5 * HELSINKI * Puhelin 21 21

Kuvallisia hintaluetteloja
ilmaiseksi.

Tekee kaikenlaisia hienompia käsintaottuja, painettuja, puristettuja sekä valettuja metalliteoksia kuten

Rakennuskoristeita ja Huonekalujen silotuksia, Uunin ovia, Saranoita, Kahvoja y. m. kuparista, messingistä ja raudasta

Kansallispuke- ja Teaatteri-koristeita, Haarniskoja, Kypäriä, Kilpiä y. m. metalli levyteollisuuden alaan kuuluvia töitä.

 Viitaten 27-vuotiseen ammattikokemukseen ja hyvin varustettuihin työaseihin toivon voivani tyydyttää suurimpiakin vaatimuksia alallani.

HUOM! Varastosta kuparisia ja läikkisiä keitto- ja talousastioita halvimmalla.

Ehdotukseen on otettu myöskin opetussuunnitelma valmistavaa luokkaa varten, jossa olisi päivittäinen opetus. Ateenumin ahtauden takia olisi osa opetuksesta muutettava johonkin toiseen paikkaan kaupungissa. Lopuksi esitetään kustannusarviot kaikille kurseille ja vuotuisia stipendejä opettajille.

DEKORATIIVISEN ELI KORISTETAITEIDEN KANSAINVÄLISTÄ NÄYTTELYÄ — ensimmäistä uusaikaisen maun ja laadun mukaista on valmisteltu Turinin kaupunkiin Pohjois-Italiassa ja lie-nee jo avattukin.

Olkoon tässä lyhyt luettelo tähän näyttelyyn aijottuista esineistä:

I:nen luokka: koristeellisia maalauksia huoneitten sisustuksissa, ovia ja ikkunoita, keramista ja tiiliteollisuutta, lasi-, mosaikki-, ompelu- ja reunustöitä, soitto-koneita, pitsiä, tapettia, nahka- ja köysitöitä, taivutus- ja pajutöitä, metalliteollisuutta, lämmityslaitoksia, valaistuslaitoksia ja aparaattia, huonekaluja, rakennustöitä, kulta-, hopea- ja emaljitoita, rahateoksia koristetakeita, kirjapainoteollisuutta, kirjansitojan töitä j. n. e.

II:nen luokka.

Katto- ja lattiakoristeita, huonekalukoristeita, työkaluja, sisäänlaskos- ja kohotöitä j. n. e.

III:mas luokka.

Suunnitelmia kaikenlaisista esineistä, kuten silloista, aitauskista, käsinnoista, risti-koista, oven ja ikkunan kehyksistä, hautakummuista j. n. e.

Epäilemättä tulee tämä näyttely herättämään suurten huomiota ja mieltymystä.

**SUOMEN VÄRIJÄ
VERNISSETEHTAAN
OSAKEYHTIÖ**
HELSINKI E-ESPLANAADIN
KATU 8
VIIPURI KATARIINAN
KATU 4
TURKU ISO HÄMEEN
KATU 32
VÄREJÄ JA VERNISSOJA
KAIRKIA LAJIA
EDULLISIN OSTO-
PAIKKA JÄLLEEN
MYYJILLE

ARKKITEHDIN PALKKIO HUONEKALUPIIRUSTUKSISTA. Arkkitehtiklubin viime helmikuun kokouksessa tarkastettiin ja hyväksyttiin herrojen W. Thomén, J. Stenbäck'in, M. Gripenberg'in ja Hj. Nyström'in tekemä ehdotus *huonekalupiirrustusten hinnoista*. Koska ehdotuksen laatijain mielestä oli erittäin vaikea määrätä mitään normeja tässä, syystä että huonekalupiirrustusten laadinnassa työ on niin monenlaista riippuen niistä monista eri ainelajeista, joista huonekalu tehdään, katsoivat he ainoaksi mahdolliseksi keinoksi sen, että kaikki hinnat otetaan laskemalla *joku määrätty prosentti kustannusarvosta, jos tämä on tehty niin, että huonekalu joka tapauksessa valmistetaan jostain määrätystä puusta esim. koivusta*, millä puulajilla on keski-kovuus ja mikä on verrattain huokeata. Laskujen perustaksi ehdotettiin arkkitehtiklubin hyväksyttäväksi seuraavat hinnat: luonnoksesta (mittakaavassa 1: 10) 10 % kustannusarviosta, työpiirrustuksista, detaljeista ja työnvalvomisesta 15 % kustannusarviosta, täydellisistä piirrustuksista siis 25 % kustannusarviosta.

Julius Tallberg.

Varasto uudenaikaisia huonekaluheloja.

Kullatua KUPARIA, MESSINKIÄ, NIKKELIÄ y. m.
Eri malleja piirrustusten mukaan toimitetaan mitä pikimmin Tehtaalta.

ERILAATUISIA HUONEKALUKKOJA.

Rokkolan hyväksi tunnetta PEILILASIA määrättyissä suuruuksissa suoraan tahtalta.

Wernikken

Laajennettavia Kirjakaappeja.

Ei koskaan liian isot,
ei koskaan liian pienet
aina tarpeeksi tilavat.

Nämät amerikalaiset **Jhanne-Kirjakaapit** ovat kokoonpannut **yksineistä**, jotka sovitetaan toistensa yläpuolelle, ja sivuille. * Siten kasvaa kirjakaappi sitä mukaan kuin kirjavarasto. * Ilmativiit lasiovet suojaavat kirjoja. * Ylösnostettuina, liikkuvat ovat automaattisesti. * Mainioimpia kirjakaappeja koteihin, kirjastoihin ja konttoreihin. * Eri suuruuksia, tammesta ja mahongista aina varastossa. *

C. Mannerheim'in Kontori, Helsingissä.

Hintaluetteloja ja prospektejä maksutta pyynnöstä.

Helsingin Lasihioimo

suorittaa

Koriste- ja Himmeäksi tahkouksia

Peili-, Jkkuna- ja Ovilasia, Jkkunavarjostimia y. m.

HELSINGIN LASIHJOMO

Dunavuorenkatu

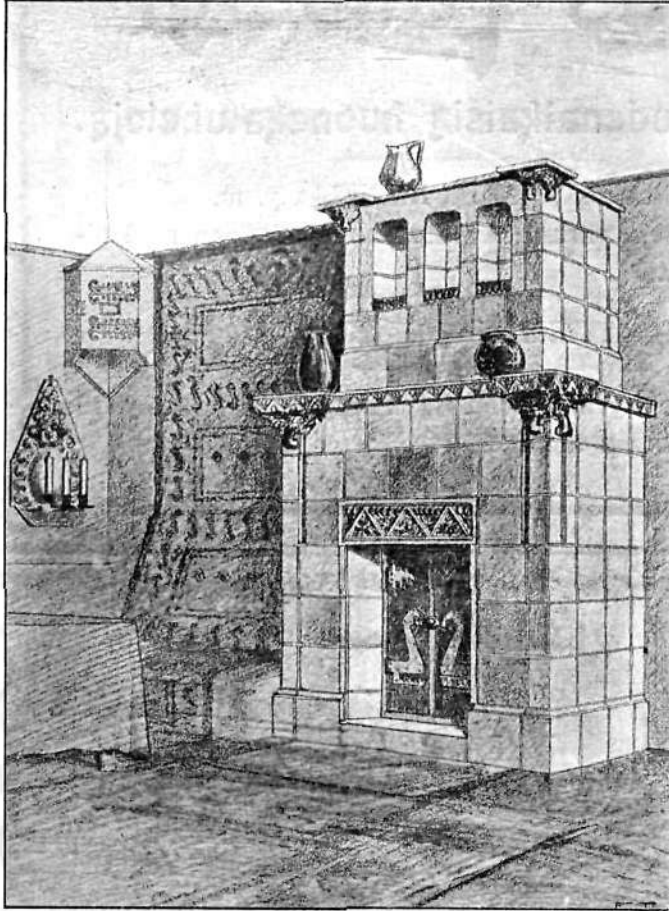
* N:o 14. *

Kuvitettuja kataloogia ja hintaluetteloja toimitetaan pyynnöstä.

Wilh. Andsten'in Tehdas Osakeyhtiö

ASIAMIEMHIÄ

— perustettu 1842. —

Tehdas on vieläkin lisännyt jo ennestään suuremmissa monityylisten kaakeliuuniensa näyttelyvarastoa suurella joukolla somia ja mitä muotikkaimpia, uusaikaisimpia malleja, joihin piirustuksia ovat tehneet maamme etevimmät taiteilijat ja arkkitehdit. Rakentavaa yleisöä pyydetään muistamaan käydä näyttelyhuoneustoisamme tehtaalla.

Raitiovanut seisattuvat juuri portilla.
Tilauksia suoritetaan nopeaan.
Hinnat kohtuulliset.
Kustannusarvioita pyynnöstä.

**Wilh. Andsten'in
Tehdas - Osakeyhtiö.**

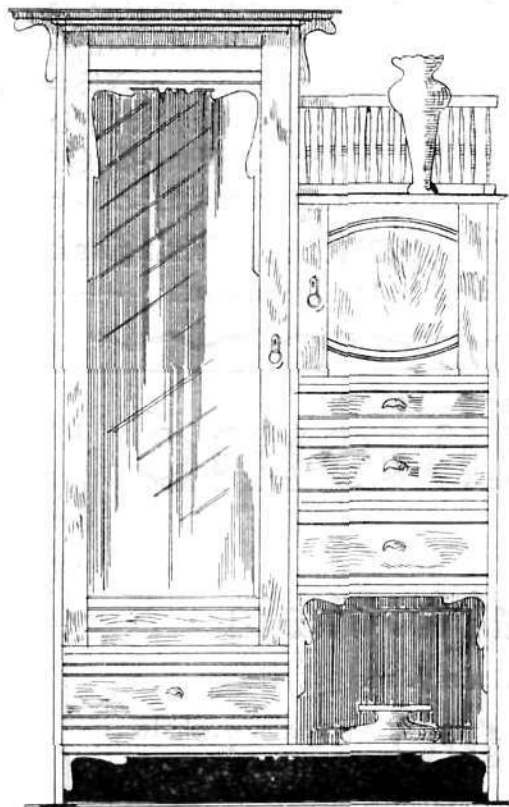
levittämään Kotitaidetta halutaan kaikkialla ympäri maata. Ninhyvin kaupunkilaisten kuin kansanmiesten keskuuteen levitettäköön Kotitaidetta, kaikkialle, missä harrastetaan unohdukseen jääneitten puheiditten, mieltä virkistävään kotias-karten ja käsitöitten uudelleen eloon elvyttämistä, eheän ja taiteellisen kotisisustuksen aikaansaamista sekä, hyvän maun ja taiteellisen hengen virkistämistä.

Älköön sitä yhteenkään oppilaitokseen jätettäkö tilaamatta. Toivomme erittäinkin että kansakoulujen ja käsitöitten opettajat, paitsi S. Teollisuuslehden jo toimivia asiamiehiä, välittäisivät Kotitaitteen tilauksia. Joka 6:s numero tulee asiamiehille ilmaiseksi eli 20% alennus tilauksen netto-hinnasta.

Kotitaitteen tilaushinta on 8 mk. Helsingissä ja 8 mk. 50 piä ristiteessä lähetettynä.

A ja B-osastot voidaan erikseen kir. tilata 5: 50 p:llä edellinen ja 3: 80 p:llä jälkimäinen.

Osote: Suomen Teollisuuslehden Kotitaiide, Helsinki.

N. Boman'in Huonekalumakasiini

Mikonkatu 4 (Passasi) Helsingissä

myy suuresta ja hyvinvarustetusta varastosta: kaikenlaatuisia huonekaluja ja verhostimia — kaikkien tyylien mukaisia

Huonekalupäällysva-
tetta

Huonekalunahkaa

Pegamoidia

Jalusiinia

Kierreverhoja

(Rouleaux)

Poimuverhoja

(Stores)

Divaani- ja

Sänkymattoja

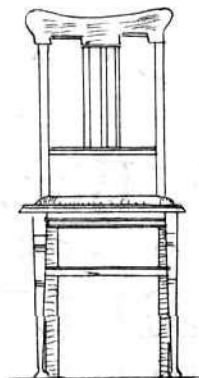
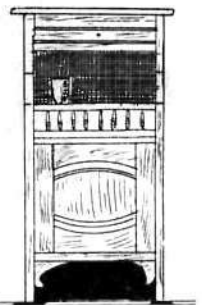
ym., ym.

Englantilaisia rautasänkyjä ynnä matrasseja, tyynyjä ja filttejä.

Ehdotelmia ja kustannusarvioita — kaikkien tyylien mukaisesti — annetan pyynnöstä.

N. Boman'in Höyrypuusepäntehdas Turussa.
(Perustettu 1871)

Konttori ja Näyttelyhuoneusta
Sinnakatu 47.

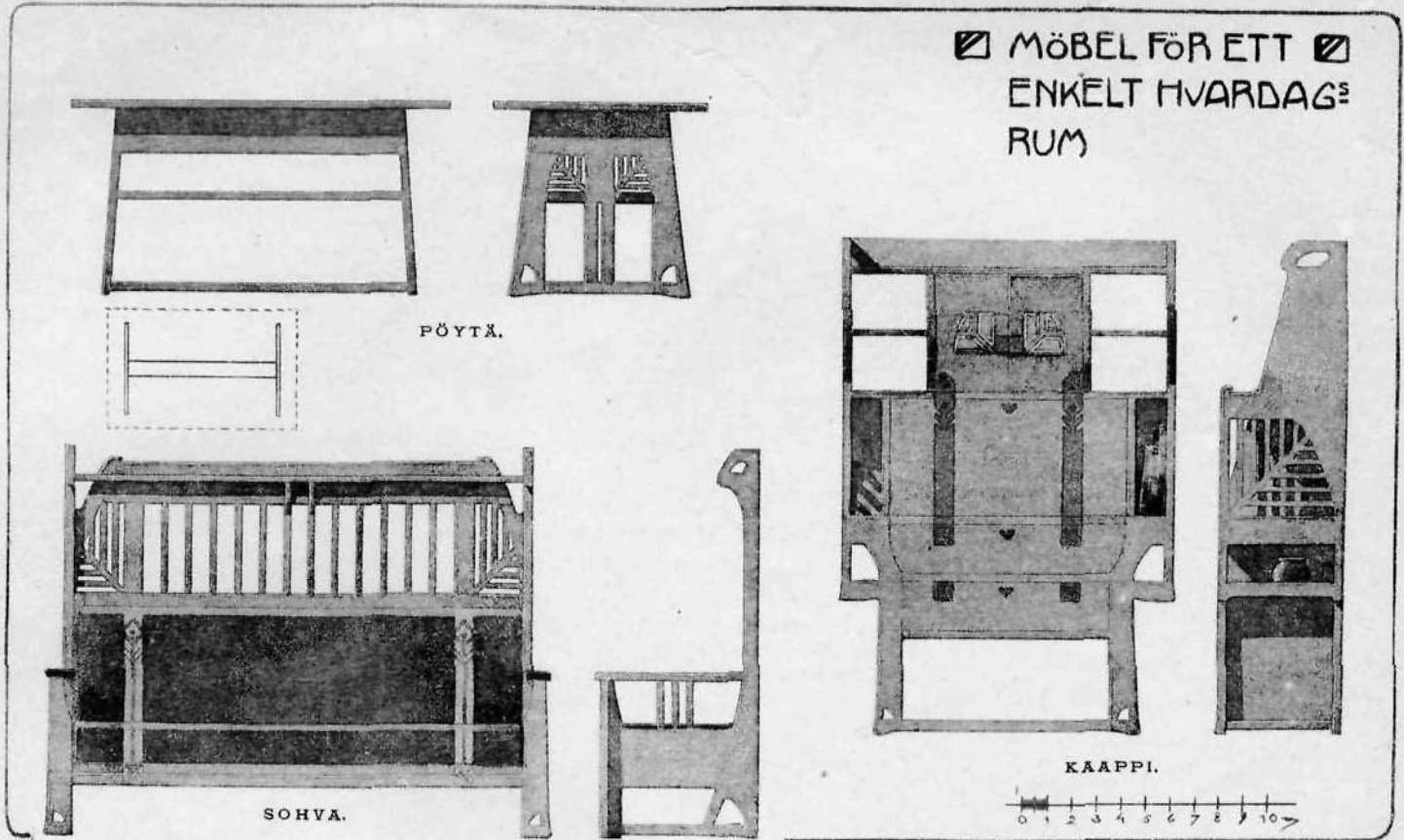

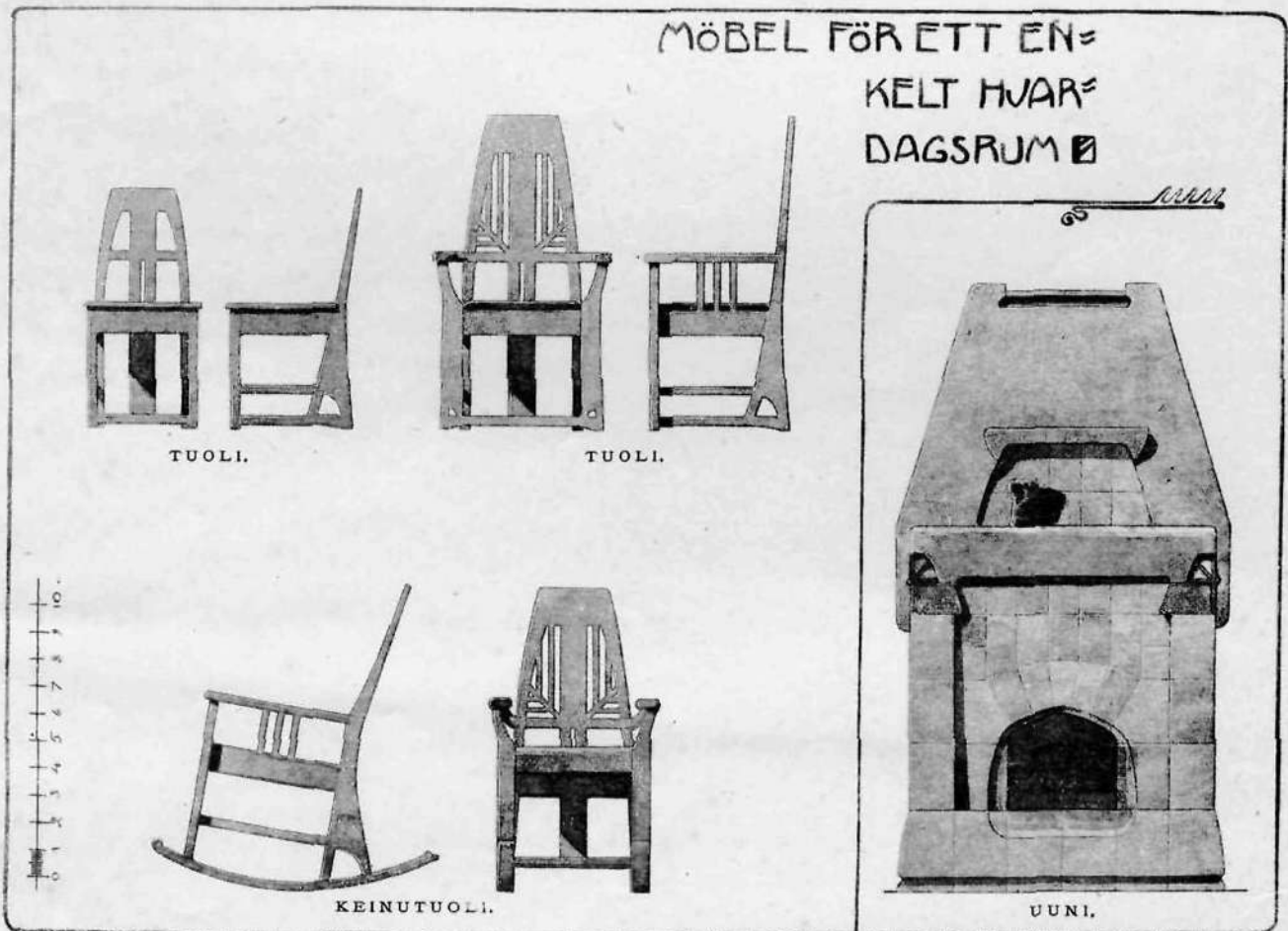
KOTITAIDE (A) II

HUHTIKUU 1902 ◆ ◆

Erikoislite IV ◆ ◆ ◆

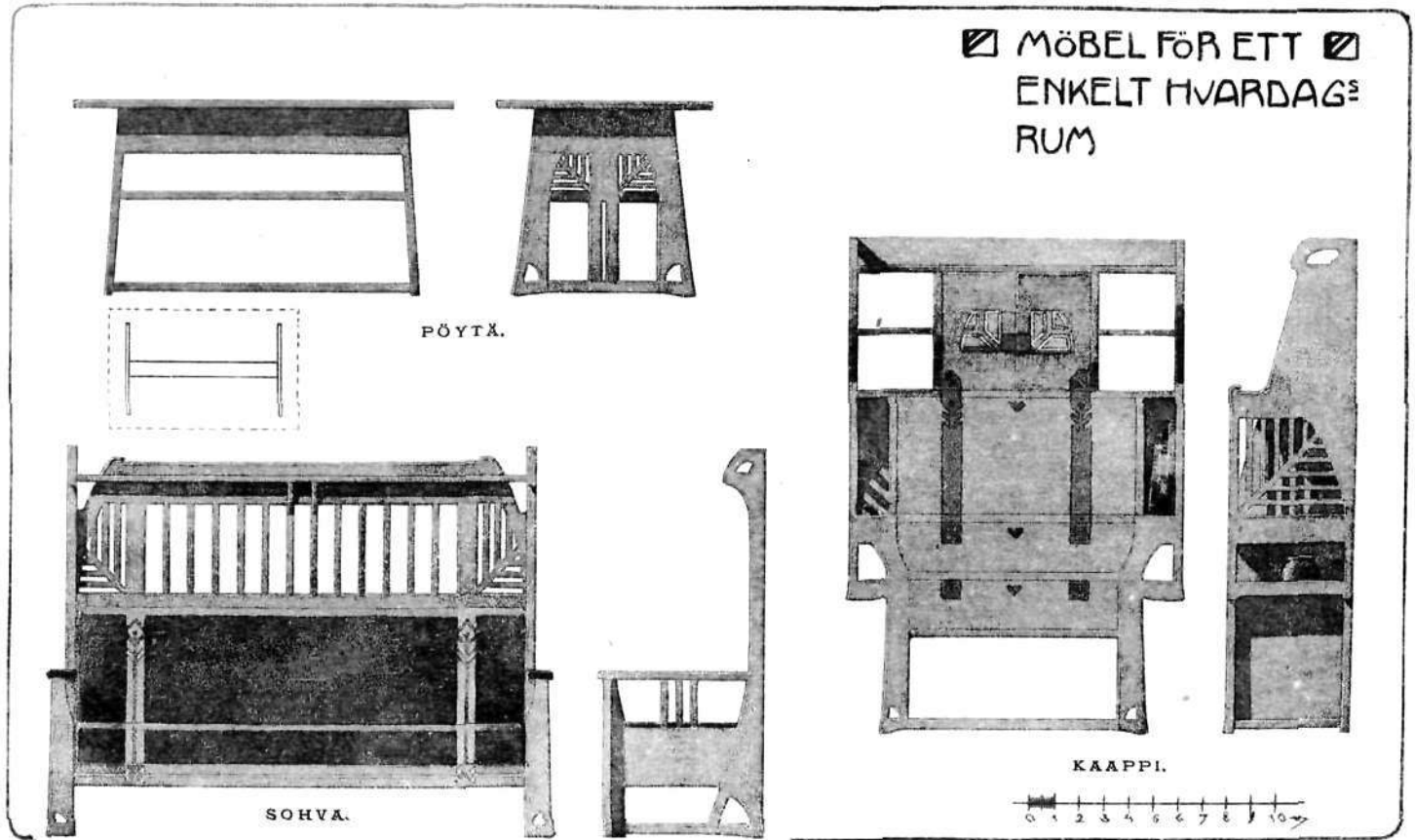
Suomen Yleisen Käsiteollisuusyhdistyksen huonekalukilpailu
Yksinkertaisen työhuoneen kalusto

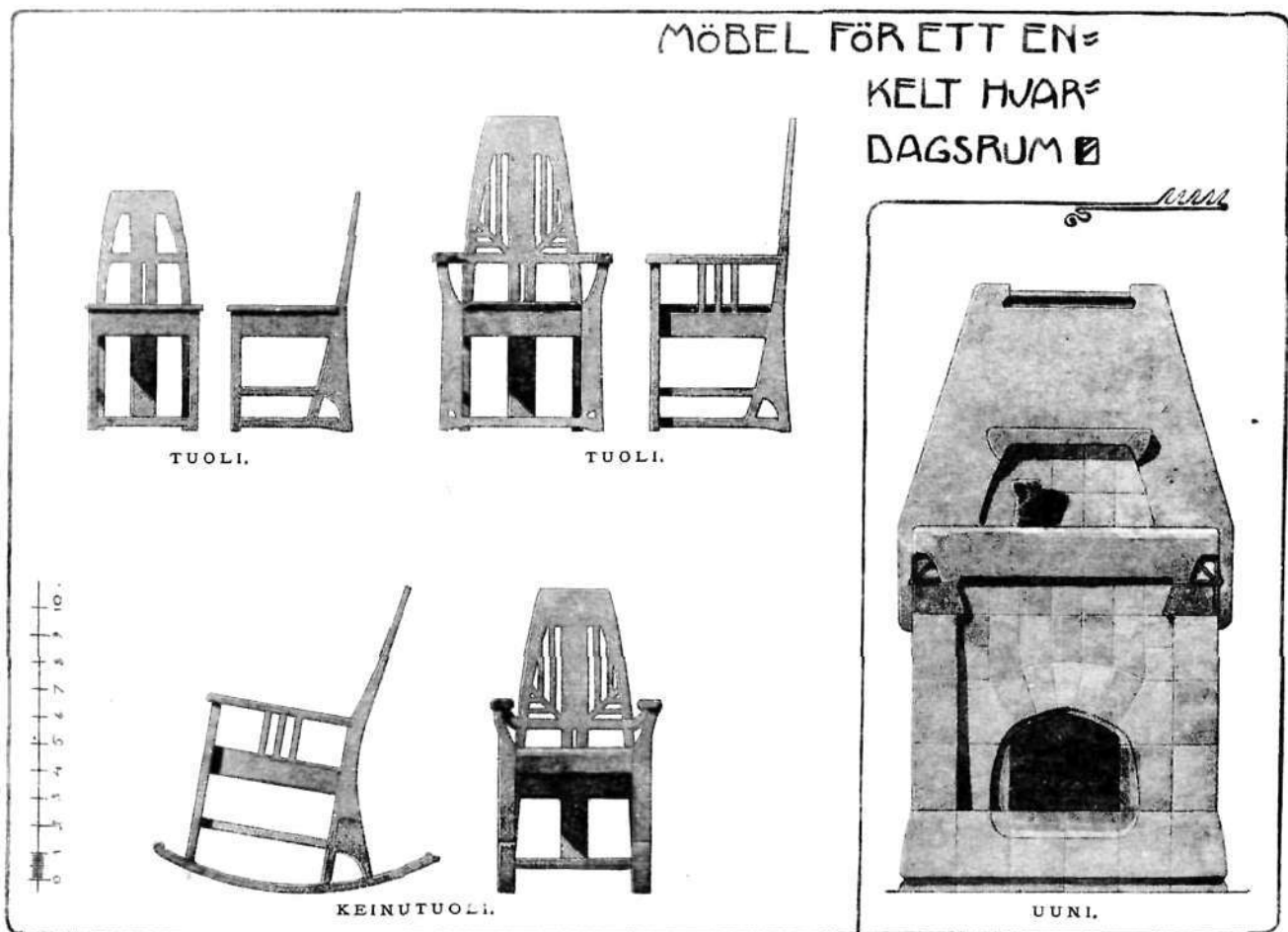
KOTITAIDE (A) II

HUHTIKUU 1902

Erikoisliite IV

Suomen Yleisen Käsiteollisuusyhdistyksen huonekalukilpailu
Yksinkertaisen työhuoneen kalusto

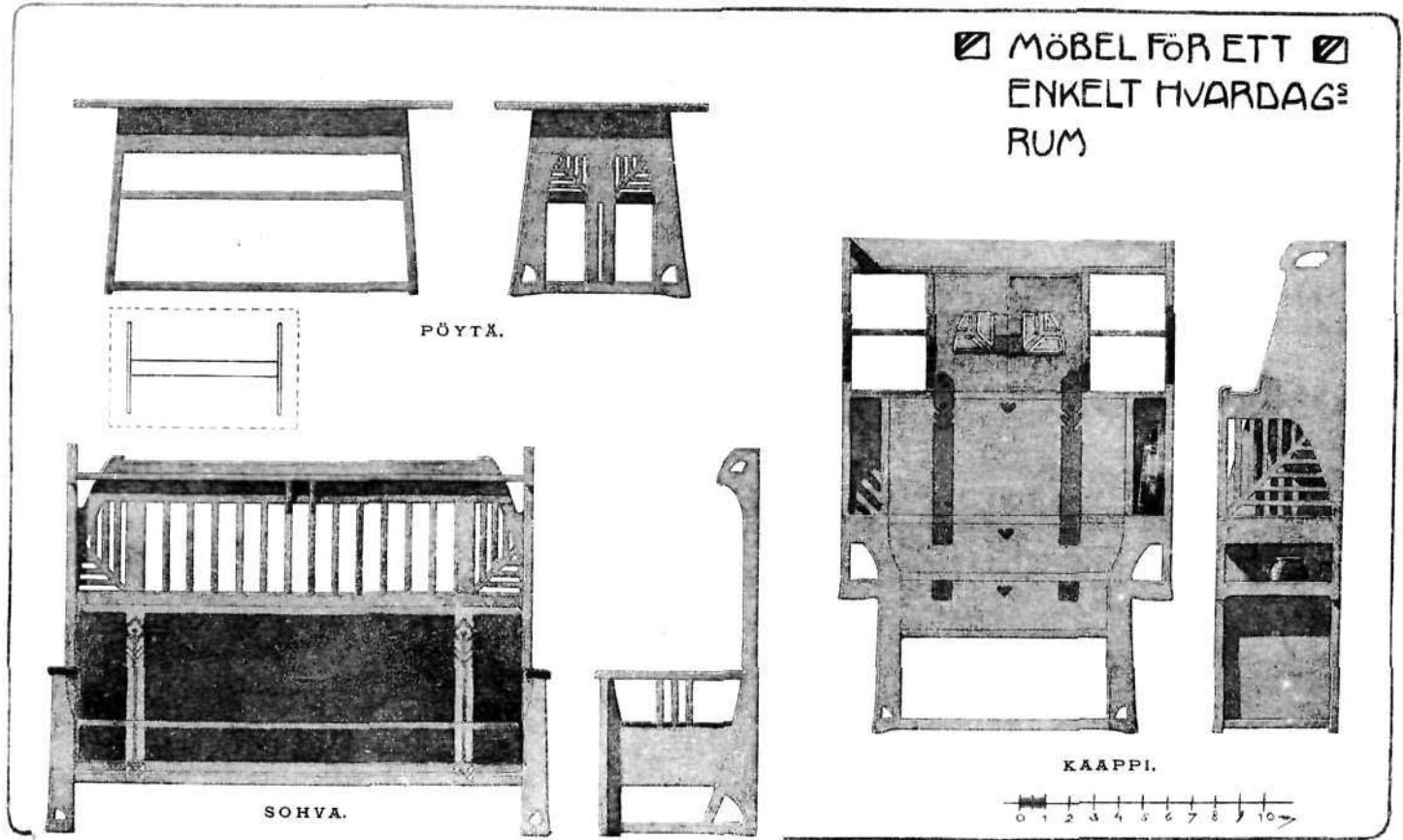

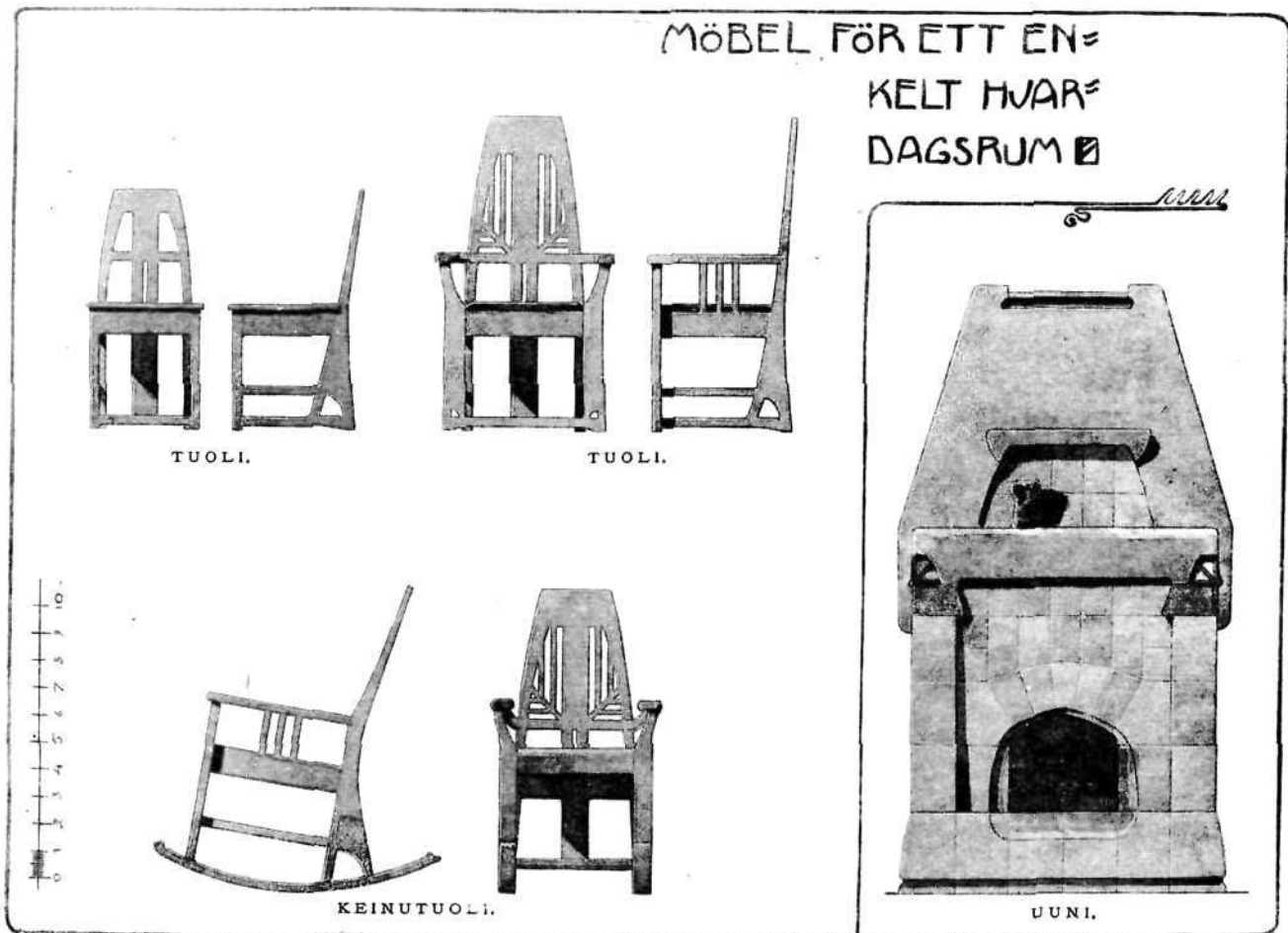
KOTITAIDE (A) II

HUHTIKUU 1902 ◆ ◆

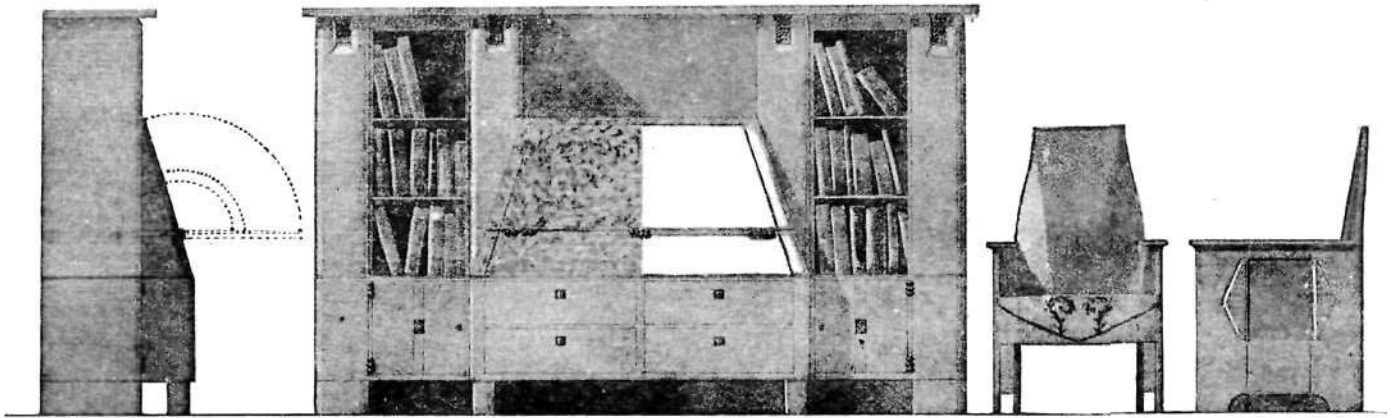
Erikoislite IV ◆ ◆ ◆

Suomen Yleisen Käsiteollisuusyhdistyksen huonekalukilpailu
Yksinkertaisen työhuoneen kalusto ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

WIGWAM

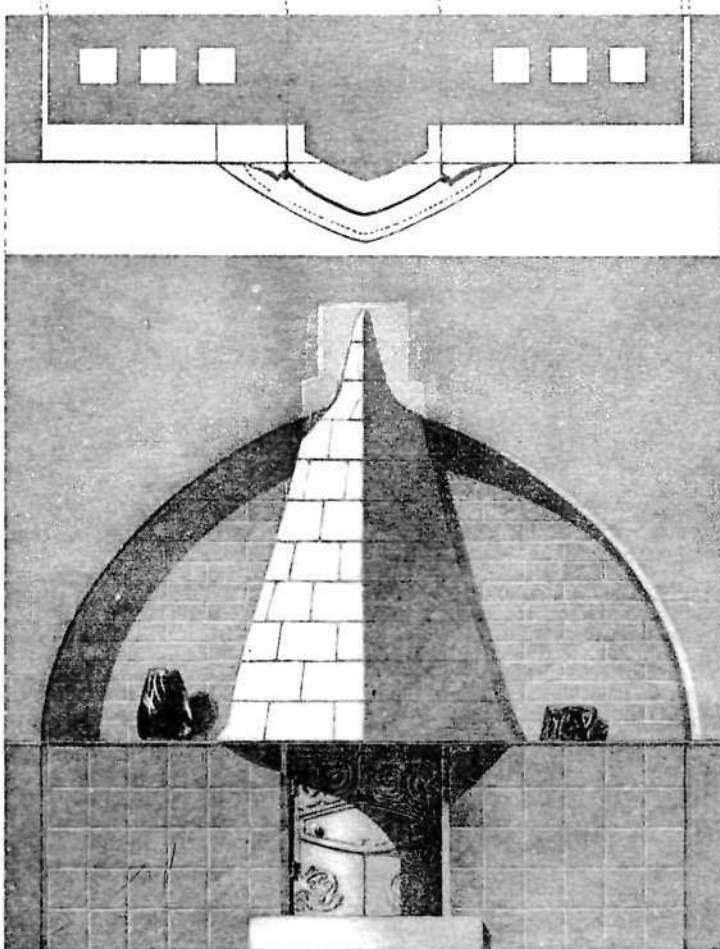
KAAPPI.

TUOLI.

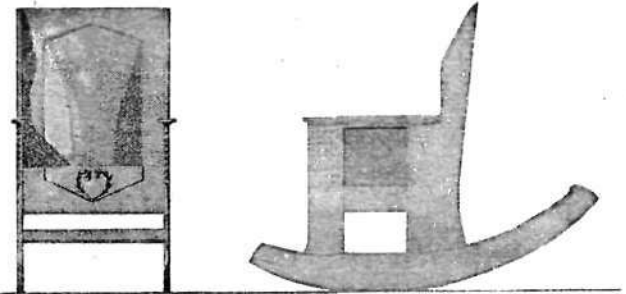
SOHVA.

TUOLI.

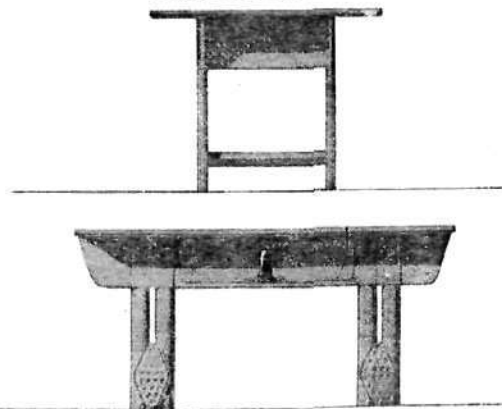

UUNI.

WIGWAM

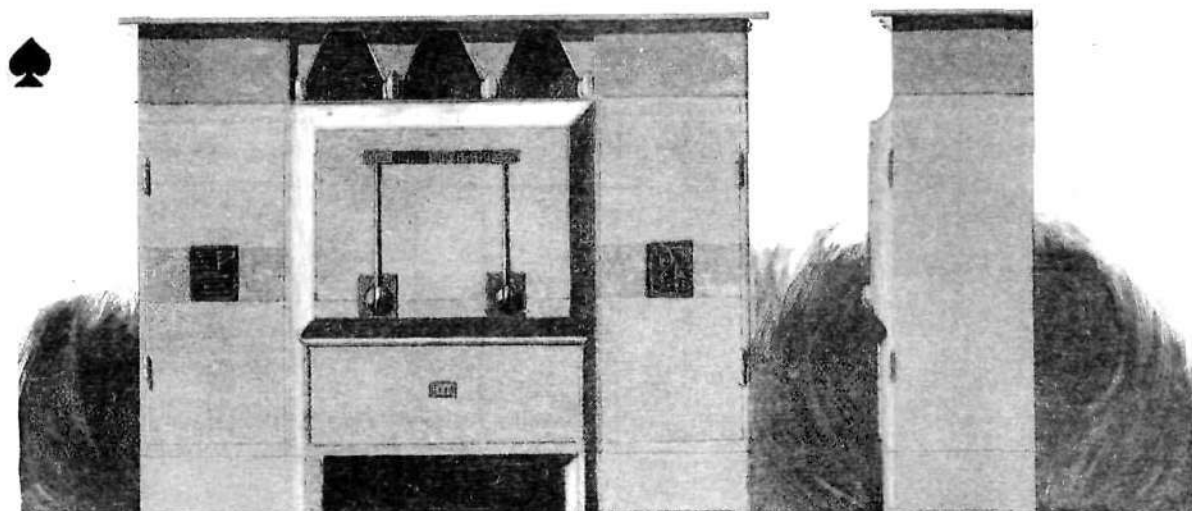

KEINUTUOLI.

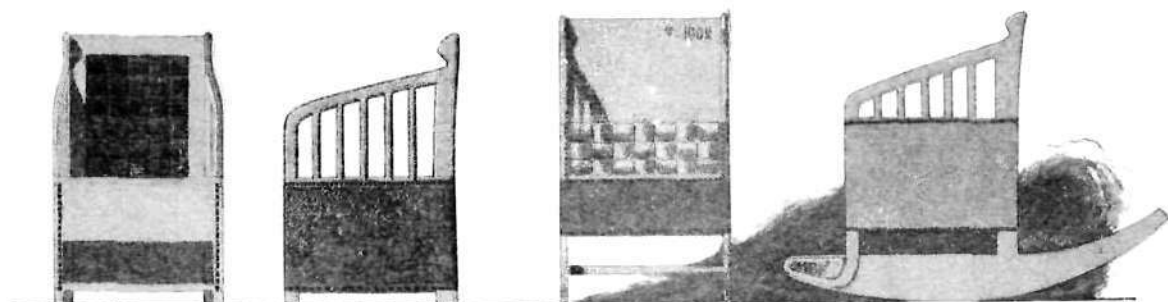

PÖYTÄ.

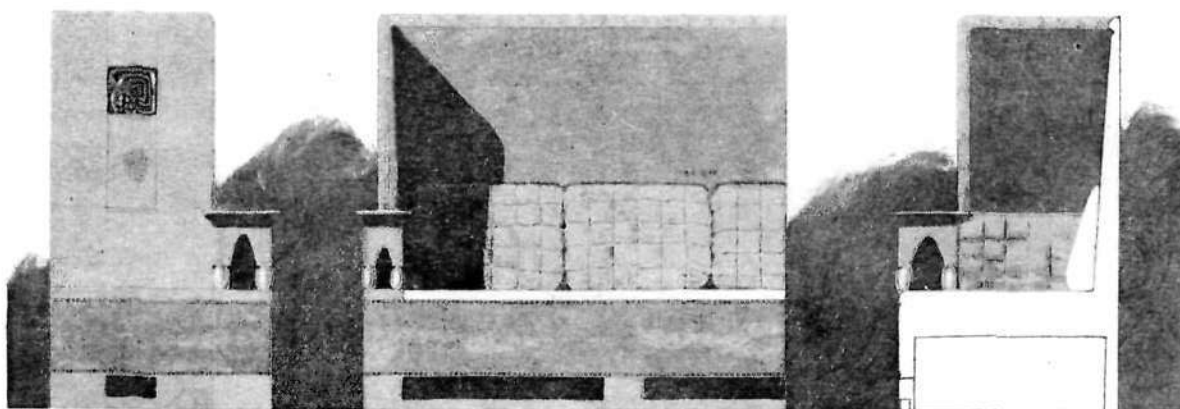

KAAPPI.

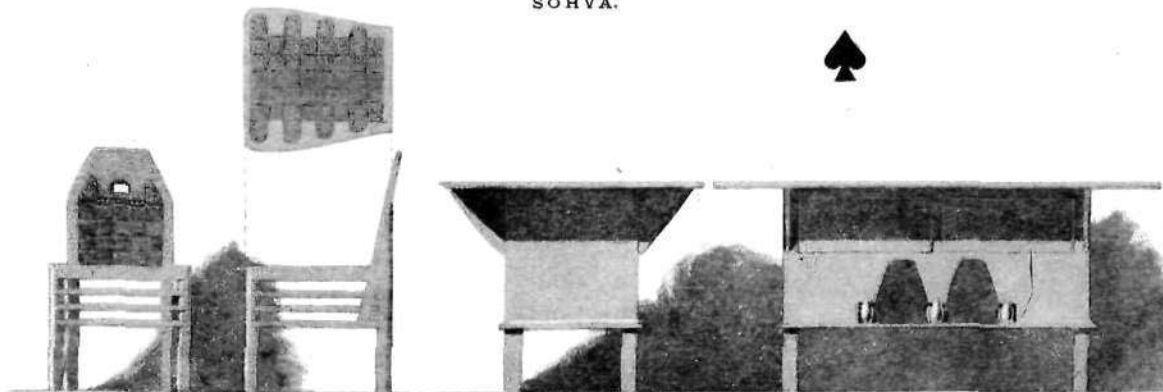

TUOLI.

KEINUTUOLI

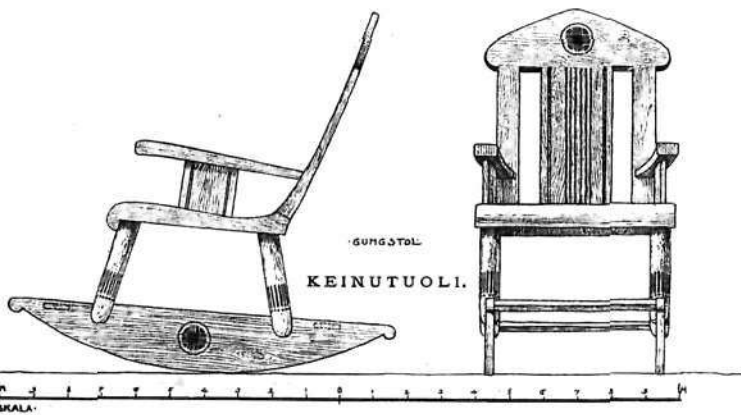
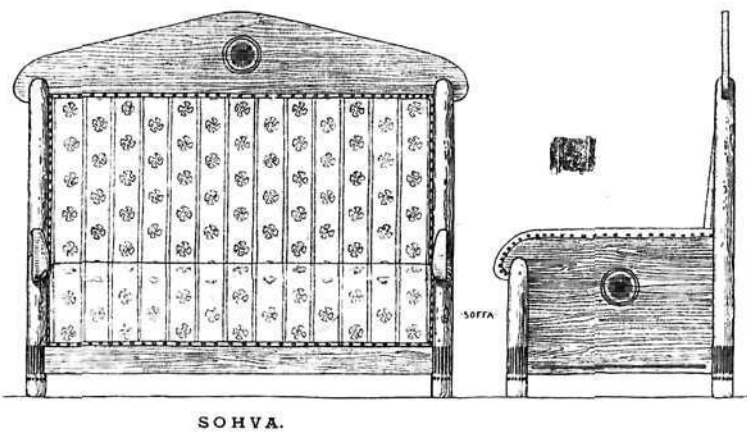
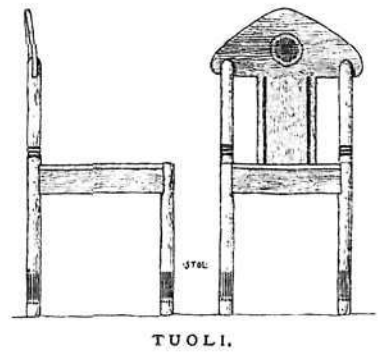
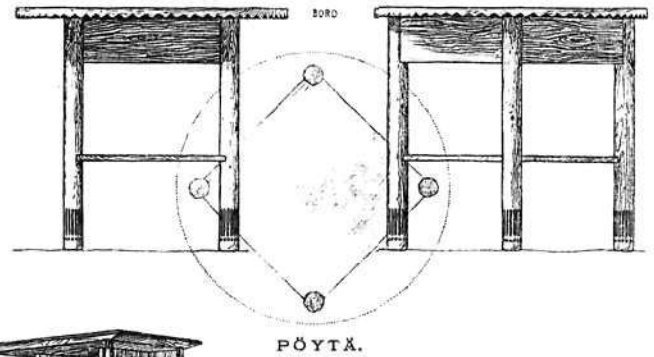
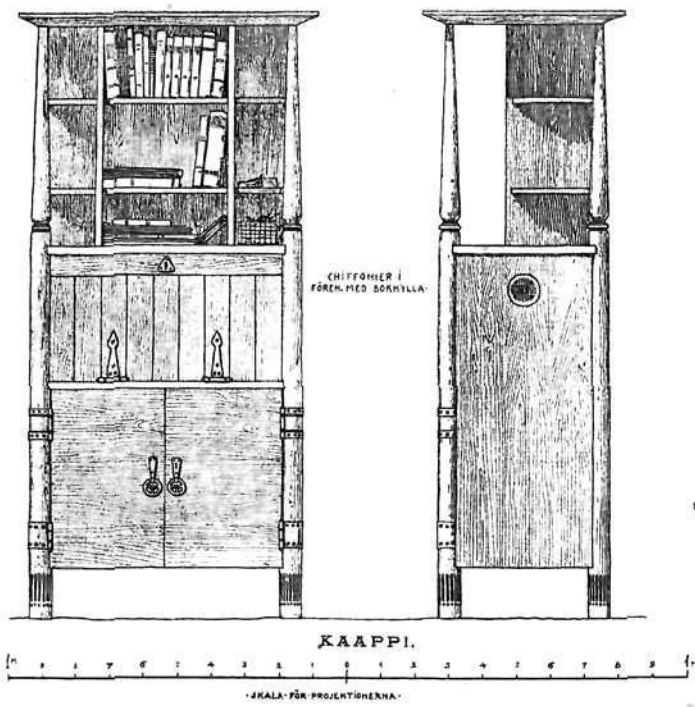

SOHVA.

TUOLI.

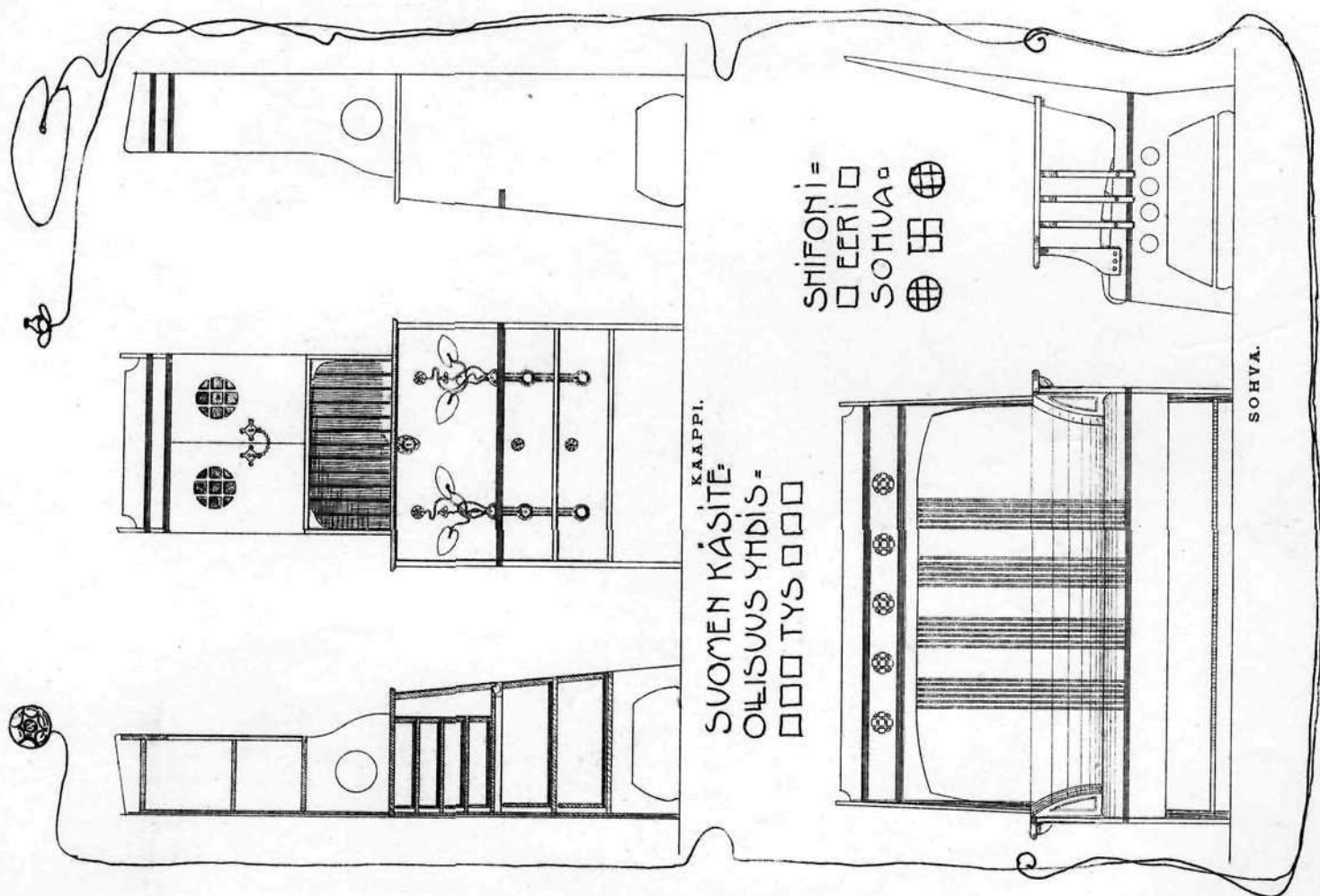
PÖYTÄ.

AF LJUST BRUNNADAD BJÖRK MED MÖRNARE INSKÄRNINGAR.

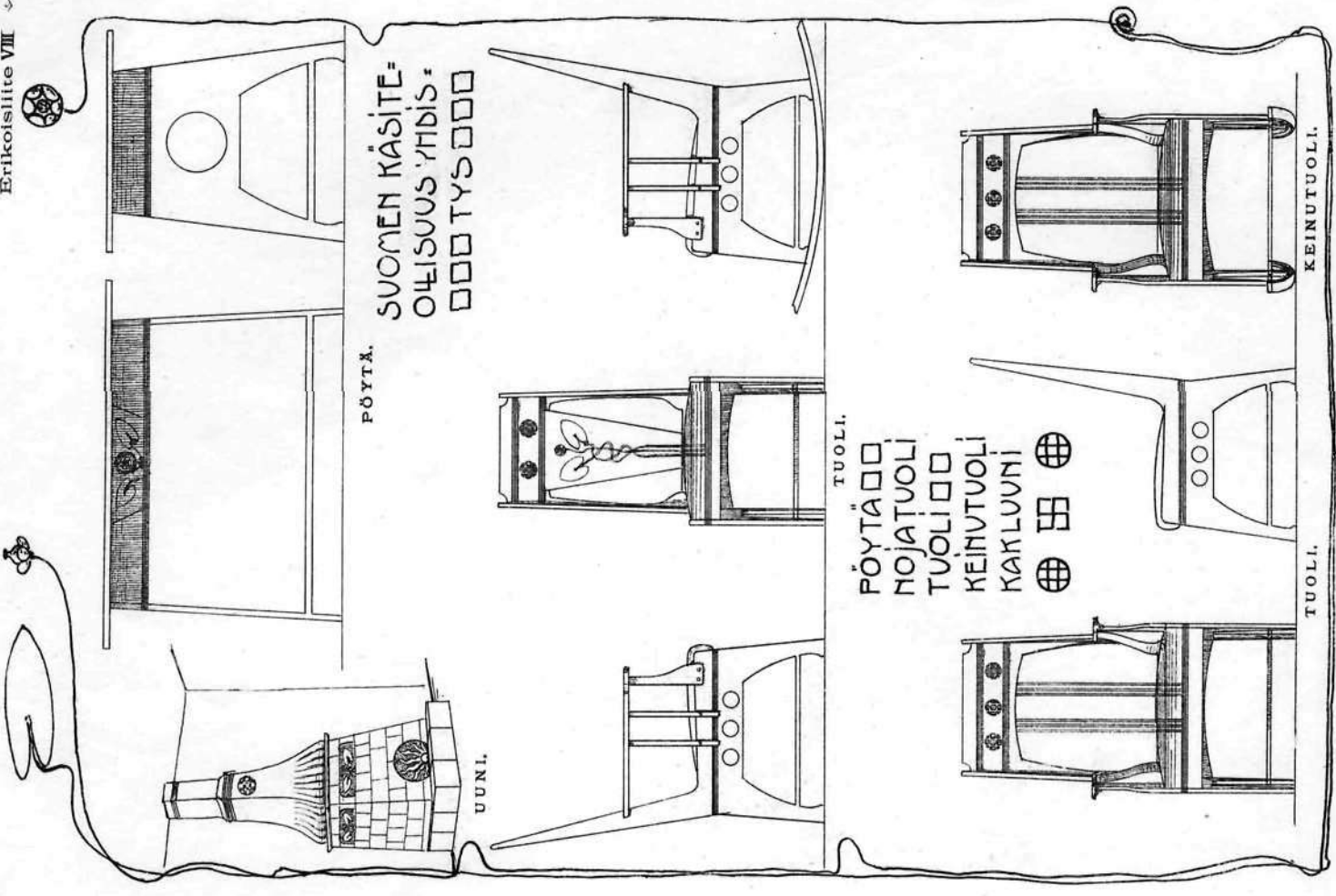

KÄÄPPI.
SUOMEN KÄSITTEELLISUUSYHDISTYKSEN
OHJELMAYHDISTYKSEN
OHJELMAYHDISTYKSEN

SHIFONI =
□ EERI □
□ SOHVA □
⊕ ⊕

SOHVA.

PÖYTÄ.
SUOMEN KÄSITTEELLISUUSYHDISTYKSEN
OHJELMAYHDISTYKSEN
OHJELMAYHDISTYKSEN

UUNI.

TUOLI.
PÖYTÄ □ □
NOJATUOLI □ □
TUOLI □ □
KEINUTUOLI □ □
KAKLUVUNI ⊕ ⊕

TUOLI.

KEINUTUOLI.